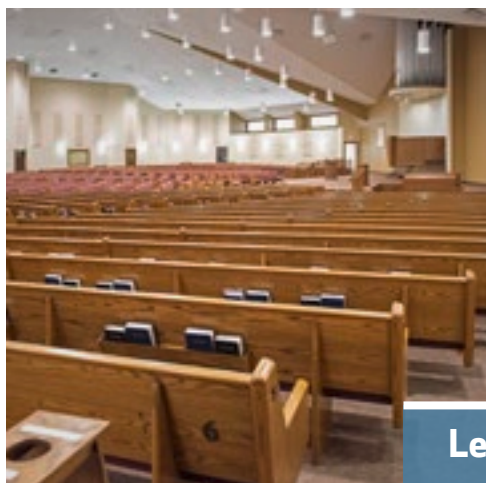

KERKELIJK WEEKBLAD VAN
DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

SAAMBINDER

Lethbridge (Alberta, Canada)

03/02/2022
jaargang 100

nr **18**

In Alberta werden in 1948 de eerste diensten belegd. In Coalhurst werd voor 25 dollar land gekocht en daar bouwden de pioniers een kerk met hout van luchtmachtbarakken. Op een zaterdag werd snel een preekstoel getimmerd, zodat ds. J. van Zweden het kerkgebouw de volgende dag, 7 mei 1950, in gebruik kon nemen. De gemeentezang werd op een traporgel begeleid. Reeds in 1953 moest de kerk fors worden vergroot. Erg luxe was

het niet: geen kleed op de houten vloer, geen elektriciteit, geen stromend water, alleen een buiten-wc. Op 13 september 1968 opende ds. Van Zweden een nieuwe kerk in Lethbridge. In 1975 werd het aantal zitplaatsen uitgebreid door de banken dichter bij elkaar te plaatsen. Op 5 augustus 1981 nam ds. M. Heerschap een uitbreiding van de kerk in gebruik. Ds. C. Sonneveld opende op 27 februari 2009 een nieuwe kerk.

Een wonderlijke ruil

Eens heeft Luther gesproken over een wonderlijke ruil: 'Heere Jezus, U mijn zonde en ik Uw gerechtigheid'. Daaraan kunnen we denken als ook in 2 Korinthe 8:9 wordt gesproken over een wonderlijke ruil: Christus is arm geworden en heeft Zijn hemelse rijkdom afgelegd, zodat arme zondaars rijk zouden kunnen worden.

Want gij weet de genade van onze Heere Jezus Christus, dat Hij om uwentwil is arm geworden, daar Hij rijk was, opdat gij door Zijn armoede zoudt rijk worden.

2 Korinthe 8:9

Paulus schrijft deze woorden met betrekking tot vragen over rijkdom en armoede. In de gemeente van Korinthe was veel armoede. Mensen moesten voortdurend door anderen worden geholpen en vooral financieel worden ondersteund. In de wereld van vandaag is er ook veel nood. Wij mogen daar, als mensen die leven in een westerse samenleving van weelde en overdaad, gerust eens bij stilstaan. Wat hebben wij dan nog veel, vergeleken met velen die het dagelijks aan het nodige ontbreekt. Zo wekt Paulus de mensen in Korinthe op om aan anderen te denken, om in hun noden te voorzien. Een ander punt is dat wij onze welvaart juist moeten besteden. Daarin worden altijd keuzes gevraagd. Hebben we onszelf op het oog, of anderen? Dienen we de mammon, of God? Leeft het Bijbelse: 'Het is zaliger te geven dan te ontvangen' (Hand. 20:35) nog voor ons, of is het juist andersom? Weten we wat het is dat God de milde gever liefheeft, of zijn deze dingen ons onbekend?

Mededeelzaamheid

Laten we eens met al deze vragen, met op de achtergrond het gegeven dat welvaart goed besteed en welzijn juist bezien

ds. G.J. Baan,
Mijnsheerenland

moeten worden, kijken naar onze tekst. Dan wordt het op voorhand duidelijk dat niet allereerst rijkdom het belangrijkste is, maar de mededeelzaamheid. Hoe belangrijk is het om in alle dingen te vragen naar Gods wil en de juiste keus daarin te volgen. Al te gemakkelijk is materialisme onze drijfveer en verschraalt het geestelijk leven. Denk aan Hizkia die zijn rijkdom toont aan anderen. Als er al geestelijk leven is... Daarbij maakt genade, ziende op de Heere Jezus Die alles gaf en arm wilde worden, mededeelzaam. Het doet het grote Voorbeeld volgen.

Dat leert ons dat genade nodig is. Boven al hetgeen van de wereld is, geldt de opdracht: 'Zoekt eerst het Koninkrijk van God' (Matth. 6:33). Ook daarop wijst onze tekst. Het grote Voorbeeld dat Paulus hier voor ogen staat, is Christus Zelf. En dan vooral in geestelijk opzicht. Het is belangrijk dat we anderen tot steun zijn, maar nóg belangrijker is het dat we ons eigen zielenheil niet uit het oog verliezen. Als we geen deel hebben aan de rijkdom van God in Christus zijn we arm. Doodarm. We zijn nog beklagenswaardiger dan de armste bedelaar in een grote wereldstad. Hoeveel medelijden kunnen we met zo iemand hebben. Heb dan nog meer medelijden met uzelf, met jouzelf. We lezen in Gods Woord dat we, zoals we geboren worden 'ellendig, jammerlijk, arm, blind en naakt' (Openb 3:17) zijn. Wat erg als we daarvan geen besef hebben. Juist daarom komt nu de oproep tot u en jou om daar eens over na te denken, om daar bij stil te staan.

Het is nodig dat die armoede van zonde wordt weggenomen en het gemis aan Gods genade wordt opgelost. Als Gods Geest in ons hart gaat wonen en werken, worden we werkelijk bedelaars, zoekers, vragers. En zomin als we een bedelaar blij kunnen maken met een stuk steen - het gaat hem om eten, om voedsel - zomin kan een geestelijke bedelaar worden tevredengesteld met iets wat niet werkelijk voeden kan. Het gaat hem uiteindelijk om Jezus' gerechtigheid, om Christus' verdienste, om de Middelaarsrijkdom. Weet u wat het wonder is? Dat voor verloren zondaars en arme bedelaars er een grote rijkdom is. Juist geopenbaard in de grootste armoede en onluistering. Hiervan schrijft Paulus dat er Eén arm geworden is Die rijk was. Het is Christus. Hij heeft de hemel van Zijn heerlijkheid verlaten en is neergedaald in een beestenstal, werd neergelegd in een kribbe. Zijn

In dit nummer

2 Een wonderlijke ruil

6 De vernieuwde NBV (2)

24 Wedergeboorte of kennis van God?

- 3 Het gekrookte riet [5]
- 4 Het levenseinde van vijf Engelse predikanten [2]
- 5 In memoriam ds. G. Mouw
- 7 Commentaar: De Balie een kerk?
- 8 Van overzee: Een groot verlies
- 9 Johannes de Kok [3]
- 10 Het bedreigde oog
- 11 De ouder en de leerkracht
- 12 'Noteer stille tijd in je agenda'
- 13 Boekennieuws
- 14 Kerknieuws
- 15 Berichten
- 15 Kerkdiensten
- 23 Jeugdrubriek

dat geen bewijzen van Zijn oneindige zondaarsliefde? Niet alleen Zijn Vader heeft het allerbeste gegeven wat Hij bezat, namelijk Zijn eniggeboren Zoon, maar ook de Zoon heeft er alles voor over gehad om zondaars zalig te maken. Hij werd werkelijk arm.

Beseft u dat dit een wonder is? Dat er, om het met Paulus' woorden te zeggen, geen groter 'genade' denkbaar is? Genade is onverdiend. Wel, voor iemand die geen recht meer heeft en van bedelen rond moet zien te komen, krijgt dat woord werkelijk inhoud. Dan leeft het in het hart: 'Onverdiend, Heere Jezus, dat U naar mij wilde omzien, dat U voor mij geboren wilde worden, dat U mijn zonden wilde dragen en dat U Zich voor mij liet nagelen aan het kruis. Onverdiend!'

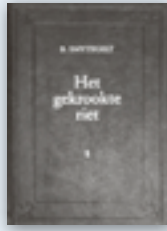
Buigen bij de kribbe

Deze genade krijgt werkelijk inhoud als we vol verwondering mogen staan in de beestenstal van ons leven aan Jezus' kribbe. Deze kribbe, met daarin de heerlijkste en grootste rijkdom, wordt in een beestenstal neergezet. Dan kan het niet anders dan dat we gaan buigen aan deze kribbe, Hem onze liefde gaan waardig schatten, en onze Zaligmaker gaan belijden: 'Ik kniel aan Uwe kribbe neer, o Jezus, Gij mijn Leven!'

Zo worden arme zondaars rijk in Hem. Ze worden bekleed met het duurste kleed dat denkbaar is: Jezus' gerechtigheid. Ze ontvangen de heerlijkste geschenken en schatten die er zijn: vergeving van zonde en het eeuwige leven. Ze hebben deel aan de voortreffelijkste weldaden, in en na dit leven: Jezus' bescherming, Christus' bloed, de trouw van de Heiland. En het meest troostvolle? Wel, het zal hun nooit meer ontnomen worden, tot in eeuwigheid niet.

Heeft u, heb jij deel aan deze rijkdom? Jezus nodigt nog: 'Rijkdom en eer is bij Mij, duurzaam goed en gerechtigheid! Vlucht dan tot deze Zaligmaker, buig aan Zijn voeten, belijd Hem al uw zonden. 'Zie, het Lam Gods, Dat de zonde der wereld wegneemt!' (Joh 1:29).

Jezus verstoot niemand die tot Hem de toevlucht neemt. Welgemeend en bewogen zegt deze Zaligmaker het in de nacht tot Nicodémus – en daarmee tot ons allen: 'Want also lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat een ieder die in Hem gelooft, niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe' (Joh 3:16).

Het gekrookte riet [5]

'Het gekrookte riet zal Hij niet verbreken en het rokende lemmet zal Hij niet uitblussen.'

Mattheüs 12:20a

EERSTE PREDIKATIE

Ik denk dat de tere zwakken in de genade dikwijls vruchtbaarder zijn. Zo'n klein en wankel rietje doet vaak meer winst. Ze werken in op hun vrienden, man, vrouw, kinderen, zo ze die hebben, zodat er dagelijks tot de gemeente worden toegedaan. Hun talentje wint er twee.

8. Het riet kan niet zoveel uitstaan. Een kind Gods dat overtuigd is, wat staat het al niet uit. Benauwdheid, strijd, angst, vreze, zodat het van binnen dikwijls is als de dood. Wat al winterse stormen, wat al sneeuw en regen heeft een kind Gods niet te wachten, voordat ze kunnen zeggen: 'Want zie, de winter is voorbij; de plasregen is overgegaan' (Hoogl. 2:11). Dan is het: 'De gemeenten dan door geheel Judéa en Galiléa en Samaria hadden vrede, en werden gesticht; en wandelende in de vreze des Heeren en de vertroosting des Heiligen Geestes, werden vermenigvuldigd' (Hand. 9:31).
 9. Het riet ondersteunt elkander. Zo is het met Gods kinderen ook. Al die zwakke kinderen Gods groepen bijeen en ze gaan elkander stichten en troosten, gelijk we zo-even zeiden dat gij eerder door een eikenbos zou geraken dan door een biezenbos. Die eikenbomen ondersteunen elkander niet zoals de biezen. Het is zo dat ze met al hun twijfelingen eenvoudig zijn. Ze spreken eens in hun eenvoudigheid, ze bidden eens, een ander neemt een woordje mee, waar hij zelf door gesticht en gesterkt is.
 10. Het riet, wat is het zwak, hoe licht krijgt het een knak. Zo is het met die zwakken in de genade. Zijn ze ergens geweest waar wat gesproken werd, of hebben ze een predikatie gehoord, het minste harde woord dat er gesproken is, hebben ze opgemerkt. Ze merken alles op wat tegen hen is, en niet wat voor hen is. Ze kunnen zichzelf niet helpen of genezen. Ze geven de spreker gelijk en zeggen: Ja, het is zo en het moet zo zijn. Zo liggen ze al gauw vast tegen de grond.
- Nu zult gij zeggen: dat is dus een riet. Maar wat is nu een gekrookt riet? Dat zijn zij die een knak hebben. Wij moeten onderscheid maken tussen een riet en een gekrookt rietje. Er kunnen zwakken in de genade zijn die evenwel die knak niet hebben. Nu moeten wij zien wat een gekrookt rietje is.

Uit:
*'Het gekrookte riet',
B. Smijtegelt
(uitg. Romijn &
Van der Hoff, 1968).*

(wordt vervolgd)

Huntington: 'De hemel is ons huis'

J. van 't Hul,
Lieren

Ook voor William Huntington was de dood de laatste vijand. Maar voor hem had de dood zijn prikkel verloren: 'Ik ben niet banger voor de dood dan voor mijn nachtmuts'.

Het jaar 1813 zou Huntingtons sterfjaar worden. Zijn oude dag was gekomen, zo schreef hij in een van zijn brieven. 'En ik hoop weldra de berg des Heeren op te gaan, waar ik pas de volle inhoud van al deze onderpanden, beloften en eerstelingen zal aanschouwen. Met grote blijdschap gedenk ik de weg waarlangs de Heere mij gedurende veertig jaar door deze aardse woestenij geleid heeft'.

In een andere brief schrijft hij: 'Ik ben een oude man en toch een nieuw schepsel. Mijn gang en mijn hand zijn onzeker geworden en toch ben ik een koperen muur en een ijzeren wal. Eén en al broosheid, en toch in het bezit van een onverganke-lijke kracht'.

Laatste preek

Op 6 juni 1813 houdt Huntington zijn laatste dienst op zondag. Zijn tekst is

1 Korinthe 8:3: 'Maar zo iemand God liefheeft, die is van Hem gekend.' 's Middags bedient hij nog het Heilig Avondmaal. Daarna verliest hij de belangstelling voor de meeste dingen van beneden, voor zijn broeikas en voor de bomen die hij zelf geplant had. Zwijgend zit hij in zijn studeerkamer te wachten: 'Waarom ver-toeft de wagen des Heeren zo lang om te komen? (...) Wat een gezegend vooruit-zicht staat mij nu te wachten, om met Hem te verkeren, naar Wie nu al veertig jaar mijn hoop is uitgegaan'.

Vaak was Huntington geplaagd geweest door aanvechtingen en bestrijdingen: 'Ik ga weer heen als de schaduw die neigt en ik word op en neer geworpen als de sprinkhanen; ik ben al weer sinds enkele weken zo droevig gesteld, zonder licht, leven, kracht, kniezend in de tastbare duisternis'. Maar in zijn laatste dagen zijn alle nevels opgeklaard: 'Ik ben zo zeker van de hemel alsof ik er al in verkeerde'.

Een gesprek, een brief

Huntington voert nog een enkel gesprek ('het was niet meer de taal van een sterflijk mens') en schrijft nog een laatste brief. Daarin zegt hij onder meer: 'Deze aarde is onze beproevingsplaats, de engelen zijn onze wachters, wedergeboorte is onze loopbaan, Christus is ons einde en de hemel ons huis'. Op 1 juli 1813, 's avonds om half negen, komt zijn einde.

Huntington had zelf aangegeven waar hij begraven wilde worden, naast zijn 'hartelijke en oprechte broeder' Jenkin Jenkins, op het kleine kerkhof achter de Jireh-chapel in Lewes.

Op donderdag 8 juli verlaat de rouwstoet Londen. De lijkkoets wordt getrokken door zes paarden. De stoet is bijna twee kilometer lang. Onderweg worden er oude geestelijke liederen gezongen, als een geïmproviseerde en spontane lijkzang. 'En zo werd het stoffelijk overschot van de onbuigzame, oude evangeliendienaar door een treurend volk, dat evenwel heel goed wist dat er geen reden tot treuren bestond, behalve dan over hun eigen verlies, naar zijn laatste rustplaats gebracht'.

In volstreekte stilte wordt het lichaam van William Huntington neergelegd in de schoot der aarde, naast Jenkins. Op Huntingtons grafsteen staat: 'Hier rust de kolensjouwer, van God bemind, maar gehaat door de mensen. De alwetende Rechter zal dit op de dag des oordeels bekrachtigen en bevestigen tot ontsteltenis van duizenden. Want Engeland en zijn hoofdstad zullen weten dat een profeet onder hen heeft verkeerd'.

Paulus of de St. Paul's

Een laatste citaat uit een van zijn brieven: 'Het is beter met een goede hoop door genade dicht bij de Toren te wonen, dan onze woonplaats gevestigd te hebben in het Boekverkopershof, waar men de Formulierlaan van achter, de Paternosterstraat van voren, de Ave Marialaan ter rechter- en de Amenhoek ter linkerzijde heeft. Ik had liever de zegeningen van één kapittel uit de Bijbel in mijn hart, dan dat ik het hele kapittelhuis in bezit had. Het is beter de God van Paulus deelachtig te zijn, dan deken van de St. Paul's te wezen. (...) Vaarwel! Verschoon mijn haast en geloof mij steeds uw dienstwillige dienaar te zijn, om u te dienen met hetgeen ik heb. W.H.'. William Huntington had het Koninkrijk der hemelen ingenomen door gebed. (wordt vervolgd)

Huntington ligt begraven op het kleine kerkhof achter de Jireh-chapel in Lewes.

In memoriam
ds. G. Mouw

(20-5-1942)

(24-1-2022)

Maandag 24 januari overleed onze geliefde vader op 79-jarige leeftijd, na een lange tijd van ziekzijn. Hij mocht het tijdelijke met het eeuwige verwisselen, waar hij bij tijden zo naar had uitgezien. Enkele uren voor zijn sterven zong hij er nog van:

*Die, na kortstondig ongeneugt,
Mij eindeloos verheugt.*

Onze vader werd te Uddel geboren op 20 mei 1942. Al op jeugdige leeftijd werd hij door Gods genade stilgezet. De tekst boven zijn rouwbrief werd toen in zijn verlorenheid geopenbaard: 'Want gij weet de genade van onzen Heere Jezus Christus, dat Hij om uwentwil is arm geworden, daar Hij rijk was, opdat gij door Zijn armoede zoudt rijk worden' (2 Kor. 8:9).

Toen hij 27 jaar was, werd hij weduwnaar. Kort na mijn geboorte stierf zijn vrouw, mijn moeder. Deze gebeurtenis heeft zijn leven getekend. Na drie jaar trad hij opnieuw in het huwelijk. Dit tweede huwelijk werd gezegend met negen kinderen. Het talrijke nageslacht lag nauw aan zijn hart. Geen dag ging er voorbij of hij droeg ze op in het gebed. Zijn nabije leven

en betrokkenheid op zowel familie, gemeente(n) als bekenden kenmerkten hem.

Niet alleen was onze vader verkoren tot het kinschap, hij werd ook geroepen tot het knechtschap. In 1978 werd hij toegelaten tot de studie aan de Theologische School te Rotterdam. Zijn eerste gemeente, Genemuiden, heeft hij elf jaar gediend, van 1982 tot 1993. Daarna riep de Heere hem naar de gemeente van De Valk-Wekerom. Ruim vijf jaar later leidde de weg naar zijn geboortedorp Uddel, waar hij gearbeid heeft vanaf 1999 tot aan zijn emeritaat in 2015.

Ruim zeven jaar geleden kreeg onze vader de diagnose longfibrose, een kwaal die langzaam maar zeker toenam. Toch mocht hij naar de lust van zijn hart nog enkele jaren Gods Woord

verkondigen. We hadden werkelijk niet kunnen denken, dat we hem nog zo lang in ons midden zouden mogen hebben. In 2019 kreeg hij een ernstige longontsteking. Ook zelf dacht hij toen dat het sterven werd. Maar wat lag hij gemakkelijk! Zijn bed werd een preekstoel. Wat mocht hij getuigen dat Christus zijn Leven was en een ieder aansporen om ook dat Leven te zoeken. Ongedacht mocht hij tot zijn opknappen.

De laatste maanden waren zwaar voor zijn lichaam. Steeds meer werd hij beperkt in de dagelijkse activiteiten. Toen hij twee weken geleden op bed kwam te liggen, wisten we dat het niet lang meer zou duren. Het gedicht van Johannes Vollenhove was hem bekend en bleef hem bij tot zijn sterven:

*Rechtvaardigheid drong aan op straf,
genade vroeg om vrijgeleide.
Hier trad Gods wijsheid tussenbeide,
die allebei voldoening gaf.
O wonderbare gunstbetoning,
o licht, dat zich van 't kruis verspreidt!
Hier schittert Gods gerechtigheid,
hier straalt genadige verschoning.*

Op maandagmorgen 24 januari zei hij tegen zijn vrouw, die hem al die jaren met zeer veel liefde verzorgd heeft: 'Ik ga sterven'. Tegen anderen zei hij: 'Het is alsof het zaterdag is'. Ze zeiden: 'De eeuwige sabbat breekt aan'. Zwak, maar duidelijk, sprak hij over Jezus' bloed: 'Zijn gerechtigheid, mijn gerechtigheid'. Hij vroeg Jesaja 35 te lezen en deed nog een gebed, waarin hij zijn geliefden opdroeg. Zo is hij 's middags om vier uur ingegaan in de rust die er overblijft voor het volk van God. vertroost zijn we achtergebleven. Tegelijk zijn we veel in hem verloren, als gezin en gemeenten. De Heere zij ook ons in alles nabij.

ds. W. Mouw, Opheusden

De vernieuwde NBV (2)

De NBV21 is de herziene uitgave van de Nieuwe Bijbelvertaling (NBV). Het vertaalteam heeft de kritiek nauwkeurig gewogen en verwerkt. Het resultaat is een verbetering ten opzichte van de NBV uit 2004. Anderzijds, het blijft een NBV, die geen vervanging kan zijn van de Statenvertaling.

ds. J.M.D. de Heer,
Middelburg

Opvallend in de NBV21 is het ontbreken van de inleidingen op de Bijbelboeken. Eerlijk gezegd mis ik deze niet. De inleidingen in de NBV waren namelijk behoorlijk vlak. Wat betreft het vaststellen van de grondtekst volgt de Statenvertaling de zogeheten Textus Receptus, waaraan Theodorus Beza een werkzaam aandeel had. De NBV21 kiest, net als veel eigentijdse vertalingen, het spoor van de hedendaagse Bijbelwetenschap. Deze stelt via een set van argumenten de grondtekst vast. Op een aantal plaatsen zorgt dit voor forse verschillen. Bekende teksten als Mattheüs 18:11 en Handelingen 8:37 staan in de NBV21 uitsluitend in een voetnoot. In een Schriftlezing uit Mattheüs 18 horen we dus niet de woorden: 'Want de Zoon des mensen is gekomen om zalig te maken wat verloren was'. Het slot van Markus, vanaf vers 9, staat wel in de hoofdttekst,

maar met een voetnoot dat het een oude toevoeging is. Zo wordt de ingrijpende keuze gemaakt dat het Evangelie stopt bij bevreesde vrouwen, zonder verschijning van de Borg Zelf.

Hoofdletter

In de NBV21 zijn bij verwijzingen naar God en de Heere Jezus de zogeheten eerbiedshoofdletters weer teruggekomen. Daar zijn we blij mee. Tegelijkertijd kan ik moeilijk wennen aan de keuze voor 'u' en 'jij' in de NBV21. Onbekenden spreken elkaar aan met 'u', vrienden en bekenden zeggen 'je' tegen elkaar, tegen hogergeplaatsten wordt 'u' gezegd en tegen lagergeplaatsten 'je'. Dit betekent dat we in Psalm 2:7 lezen: 'Jij bent mijn zoon, ik heb je vandaag verwekt'. We missen hier de Messiaanse verwijzing in de vertaling. Dat is een verarming! Ook in Handelingen, waarin deze woorden met het oog op Christus

worden aangehaald, lezen we: 'Jij bent mijn Zoon, ik heb Je vandaag verwekt'. Nu wel de hoofdletters, maar ook 'je'. Kijken we naar de basisregel dat je tegen lagergeplaatsten 'je' zegt, dan lopen we hier vast. Met de geloofsbelijdenis van Athanasius belijden we immers dat in de Drie-eenheid 'niet meest of minst' is.

Messiaans

We komen bij het punt van de Messiaanse profetieën. Bij de verschijning van de NBV schreef L.M.P. Scholten hierover een belangrijke artikelenreeks in De Wachter Sions. Hij kwam tot de conclusie dat in de NBV heel wat Messiaanse teksten niet meer als zodanig te herkennen zijn. De naam 'Sterke God' in Jesaja 9:5 was vertaald als 'Goddelijke held'. Ziet de tekst dan nog op Christus? Tot onze vreugde is NBV21 teruggekeerd tot 'Sterke God'. Hoewel uit de vertaling nog altijd niet blijkt dat dit een Messiaanse profetie is, is het nu wel mogelijk deze tekst zo te lezen. Een vooruitgang is ook de vertaling van Genesis 12:3. Het was in de NBV: 'Alle volken op aarde zullen wensen gezegend te worden als jij'. Nu is het: 'In jou zullen alle volken op aarde gezegend worden'. Ook hier is het nu in elk geval mogelijk om er een Messiaanse belofte in te lezen, hoewel dit weer getemperd wordt in Genesis 22:18. NBV21 is ook daar een verbetering ten opzichte van de NBV. Maar het Messiaanse karakter van de tekst blijkt uit de Statenvertaling veel duidelijker. Zeker, de Hebreeuwse werkwoordsvorm in Genesis 22:18 is niet zo eenvoudig. Maar de wijze waarop Galaten 3:8 deze tekst aanhaalt, geeft alle ruimte om Genesis 22:18 als een Messiaanse belofte te vertalen. Helaas is het 'Zaad', in Genesis 3:15, een zo belangrijke uitdrukking in de Messiaanse profetieën, in de NBV21 nog steeds 'nageslacht' gebleven. En de 'maagd' uit Jesaja 7:14 is in de NBV21 een 'jonge vrouw' gebleven, al is de 'maagd' in Lukas 1:27 weer teruggekomen. En - te waarderen! - Romeinen 9:5 is in de NBV21 weer een tekst die de Godheid van Christus belijdt. Daarmee is de grote misser van de NBV rechtgezet.

Geschenk

De christelijke gereformeerde hoogleraar H.G.L. Peels, nauw betrokken bij de NBV21, deed de uitspraak dat de NBV goed was, maar dat de NBV21 echt beter en meer bijbelgetrouw is. De NBV21 is inderdaad een stap vooruit ten opzichte van de NBV. Vele voorbeelden zouden te noemen zijn. Toch komen we tot de conclusie dat we de Statenvertaling blijven zien als een geschenk van de Heere aan Zijn Kerk in Nederland, een geschenk dat direct na verschijning zo'n grote plaats kreeg in de harten van Gods kinderen. Laten we de Heere daarom veel vragen om de toepassing van Zijn Woord in ons hart.

(slot)

Koning Willem-Alexander nam in oktober in de Grote Kerk te Den Haag het eerste exemplaar van de NBV21 in ontvangst.

De Balie een kerk?

ds. W. Silfhout,
Veenendaal

Waarom mag je op de Veluwe wel samenkomen om een boek van 2000 jaar oud te bespreken, maar in Amsterdam niet om een boek van een maand geleden te bespreken?

Debatcentrum De Balie
te Amsterdam.

Die vraag stelde Yoeri Albrecht, de directeur van het Debatcentrum De Balie in Amsterdam (RD, 17 januari). Daarom wil hij van die instelling een levensbeschouwelijk genootschap, een kerk, maken. Dan zou het debatcentrum onder de huidige coronamaatregelen weer open kunnen. Inmiddels is het Levensbeschouwelijke Genootschap de Gemeenschap der Rede geïntroduceerd. Op de vraag of De Balie als kerk verder kan, is mr. dr. T. van Kooten al ingegaan in het RD van 18 januari. Hij acht de kans heel klein dat De Balie kan voldoen aan de in de wet en de rechtspraak ontwikkelde criteria voor de oprichting van kerkgenootschappen. De uitzonderingsmogelijkheid voor kerken is niet bedoeld voor het voortzetten van culturele activiteiten onder het mom van erediensten, zo stelt Van Kooten. Het is te hopen dat de overheid het voornemen van De Balie blokkeert. Zoals dat ook is gebeurd met de Kerk van het Vliegend Spaghettimonster in 2018. De Raad van State oordeelde toen, dat het pastafarisme, zoals de 'leer' van de Spaghettimonsterkerk wordt genoemd, geen godsdienst is.

Cultuur als religie

De poging van De Balie om voortaan als kerk door het leven te gaan, zouden we kunnen afdoen als het zoveelste bewijs van de breed gedragen maatschappelijke opvatting, dat de kerk er eigenlijk niet meer toe doet. Behalve dan in het geval dat je van de positie van de kerk voor eigen behoeften gebruik kunt maken. Zoals er vanaf de eerste periode van de coronapandemie diverse zogenaamde kerkgenootschappen zijn opgericht, juist om gebruik te maken van de vrijheid die kerken hebben. Als je, zoals de directeur van De Balie doet, cultuur en religie op één lijn stelt, kan men zich inderdaad afvragen waarom je een boek van 2000 jaar oud, zoals men de Bijbel ziet, wel mag 'bespreken', maar een boek van een maand oud niet. Waarom mag de kerk wel samenkomen rondom de Bijbel, maar mogen mensen niet debatteren over een recent uitgegeven boek? Terwijl toch cultuur voor heel veel mensen een zeer essentiële levensinvulling is. Net zoals religie dat kan zijn, zo stelt hij. Door cultuur en religie zo te benaderen wordt het eigenlijke probleem zichtbaar. Cultuur en religie kunnen echter niet

worden beschouwd als een gelijkwaardige levensinvulling. Niet dat cultuur en religie niets met elkaar te maken hebben. Cultuur is het eigene van een groep mensen, die mede wordt bepaald door hun levensbeschouwelijke overtuiging. Religie is de godsdienst van mensen en de manier waarop ze die beleven.

Joods-christelijk

Er wordt wel gesproken over de joods-christelijke cultuur van ons land. Kort samengevat bedoelt men daarmee, dat onze cultuur eeuwenlang werd gedomineerd door christelijke waarden en normen die mede werden bepaald door het Oude Testament. Al zijn in de bestaande wetgeving restanten aan te wijzen van deze cultuur, toch kunnen we helaas niet meer zeggen dat de christelijke waarden en normen nog algemene gelding hebben. Dat blijkt telkens weer in het maatschappelijk debat. Vooral als het gaat om ethische kwesties. Niet alleen in het maatschappelijk debat blijkt dat, maar ik denk dat de directeur van De Balie de opvatting van vele Nederlanders vertolkt, als hij cultuur een zeer essentiële levensinvulling noemt, net zoals religie dat kan zijn. Als mensen een bepaalde religie willen aanhangen, dan is dat voor velen nog wel acceptabel. Dat is dan hun invulling van het leven. Maar deze uitzondering voor de kerken is in deze tijd niet meer te begrijpen en daarom ook niet meer te accepteren, zo is hun eigentijds gevoelen.

Bijbel

De Bijbel is voor velen een boek van 2000 jaar oud en niet meer dan dat. In cultureel opzicht nog wel interessant. Dat dit heel oude boek het eeuwige Woord van God bevat voor mens en samenleving, is een gepasseerd station. Daar kun je toch niet meer in geloven? Dat ze dat op de Veluwe nog doen en dat dit nog mag, is hooguit een cultureel overblijfsel van dat joods-christelijke karakter van onze samenleving. Het is aangrijpend om te moeten horen dat de Bijbel wordt beschouwd slechts als een boek van 2000 jaar oud. Daarmee wordt miskend wat de apostel Petrus schrijft: Wij hebben het profetische Woord dat zeer vast is (2 Petr. 1:19). Gelukkig wel! De Balie is een debatcentrum. Laat het daarbij blijven. Het is geen religieuze gemeenschap. Voor de kerk blijft de opdracht om de vrijheid die er nog steeds voor de kerk is, niet onnodig onder druk te zetten.

Een groot verlies

De jaarwisseling ligt weer achter ons. Hoewel de dagen lengen, is het hartje winter hier. Met als gevolg dat er hindernissen en bezwaren zijn als je moet reizen.

ds. C. Vogelaar,
Towaco (VS)

Doordat reizen naar Canada onmogelijk is vanwege de recente wetgeving en verplichtingen gaan we al bijna twee jaar alleen in de Amerikaanse gemeenten voor. Zo ligt het trouwens ook voor onze twee studenten. Dichterbij dan twaalf uur rijden - wat je zeker in de winter maar niet moet doen - of twee uur vliegen, kun je hier voor een vrije zondag niet terecht. Het dichtst in de buurt zijn dan de gemeenten in de staat Michigan: Grand Rapids-Covell Avenue, Grand Rapids-Beckwith Avenue en Kalamazoo. En Kalamazoo heeft een eigen predikant. Iets verder, bij Chicago, is er nog de kleine gemeente Lansing. Daar mochten we

afgelopen zondag het Heilig Avondmaal bedienen. Daar was het twee jaar geleden dat het Avondmaal bediend was. Wat die covidperikelen betreft, die zijn ook de pastorie niet voorbijgegaan. Gelukkig had mijn vrouw, die toch al zwak is, nauwelijks symptomen. Maar voor mijzelf was dat wel iets anders. Hoewel je na een aantal dagen niet meer besmettelijk bent, betekent dat niet dat je snel je krachten terug hebt. Zodoende waren er wel wat bezwaren voor de reis naar Lansing, maar we hebben het toch mogen volbrengen en zijn weer veilig thuisgekomen. De Heere maakte het bijzonder goed wat het reizen betreft, ondanks sneeuwstormen rond Chicago en in New Jersey. Er waren geen vluchten geannuleerd. De bezwaren die je hebt voorafgaande aan zo'n reis, drijven wel uit naar de troon van Gods genade. Als je dan thuiskomt, kun je alleen maar zeggen: 'Heere, wat heeft U het weer wél gemaakt!'

Verdriet

Nog voordat we van het oude jaar afscheid namen, kwam er een groot verdriet in mijn kleine gemeente. Er was nog een afscheid. Een moeder van 36 jaar oud overleed na ongeveer twee weken ziek geweest te zijn. Ze liet een bedroefde echtgenoot, een enig kind van zes jaar oud en bedroefde (groot)ouders achter. Haar vader kon zelfs de begrafenis niet bijwonen vanwege quarantaine in het verpleeghuis waar hij opgenomen was.

Daar sta je dan met de familie, voor zover die erbij kan zijn, rond het open graf. Vlakbij je een jongetje van zes jaar oud, dicht tegen zijn vader aangeklemd. Wat voel je dan je armoede als je in omstandigheden

van droefheid en rouw geroepen wordt om een woord tot de levenden te spreken. De tekst was Psalm 61:3: 'Van het einde des lands roep ik tot U, als mijn hart overstelpt is; leid mij op een rotssteen, die mij te hoog zou zijn'. David was op de vlucht voor Absalom en riep ver van huis tot de Heere, terwijl zijn hart overstelpt was: 'Leid mij op een rotssteen, die mij te hoog zou zijn'. Wat brengt de Heere Zijn volk, ook Zijn knechten, in omstandigheden waarin ze van verdriet en zorgen overstelpt kunnen zijn. Dan is er maar één plaats waar rust en veiligheid gevonden kan worden. Alleen, daar kunnen ze zichzelf niet brengen, ze moeten daar gebracht worden. De rotssteen is te hoog voor hen.

Dat mag je dan ook de bedroefde familie toewensen, om dé Toevlucht te mogen vinden als alle mensentroost faalt. David zegt in het volgende vers: 'Gij zijt mij een Toevlucht geweest, een sterke Toren voor den vijand'. Als je op de omstandigheden ziet en op je eigen dwaze hart, zou je zeggen: Wat moet er van terecht komen? De enige hoop voor een zwak en weerloos volk ligt in de onveranderlijke trouw van Israëls God.

Op de knieën

In diezelfde psalm mag de dichter roemen: 'Ik zal in Uw hut verkeren in eeuwigheid'. En in vers 6 zegt hij: 'Want Gij, o God, hebt gehoord naar mijn geloften'. Wat een rijke psalm, bemoedigend voor hen die moeten zwerven door de woestijn van dit leven, voor vreemdelingen en pelgrims hier op aarde. Hun grootste verdriet is dat ze hier God maar blijven bedroeven en er niet aan toekomen om Hem de eer te geven die Hij toch eeuwig waard is om te ontvangen. Want dat is door genade toch hun innig zielsverlangen geworden. Zo wordt het in vers 9 verwoord: 'Zo zal ik Uw Naam psalmzingen in eeuwigheid, opdat ik mijn gelofte betale, dag bij dag'.

Dat die God Zijn Kerk en ook onze gemeenten zou willen gedenken in alle gevaren en moeiten die er ook in dit nieuwe jaar zullen zijn. Al ben je dan aan het einde des lands: Hij hoort het gebed van degene 'die gans ontbloot is' (Ps. 102:18).

Op de knieën, volk! Op de knieën, jeugd! Want er is er Eén Die naar ellendigen hoort. Mocht van Hem alleen onze verwachting zijn. Jezus leeft en regeert ook in dit nieuwe jaar. En zij die in angst en nood tot Hem de toevlucht nemen, wil Hij ten Redder zijn.

'Leid mij op een rotssteen...'

Het boerderijtje van Johannes de Kok lag net even buiten Lewedorp.

Bijbellezen met de duimen in zijn vest

Johannes de Kok besteedde al op jonge leeftijd veel tijd aan het kerkelijk leven, zowel in de classis Goes als landelijk. Had hij nog wel tijd voor zijn dagelijkse werkzaamheden? Ook die verwaarloosde hij niet.

ds. J. Schipper,
Scherpenzeel

Johannes was een kleine boer met een kleine boomgaard. Zijn boerderijtje lag aan de Nieuwe Kraaijertsedijk, net even buiten Lewedorp. Naast het boerenwerk verkocht hij hout voor een houtverwerkend bedrijf en voor dat bedrijf was hij ook nogal eens op zakenreis. Maar het liefste werk was voor hem toch te vinden in de kerk. Tijdens de leesdiensten stond hij niet op de kansel, maar achter een lezenaar. In de winter werd hem vaak gevraagd een bepaald Bijbelgedeelte uit te leggen. En dat deed hij dan: met zijn duimen in zijn vest vóór de vergaderde toehoorders. In oorlogstijd, toen het eiland voor alle verkeer afgesloten was, heeft De Kok in Middelburg ook nog wat stelletjes getrouwd. Een neef, Jan de Kok, schreef over hem in een brief: 'Hij was een uitzonderlijk man in mijn ogen. Hij kwam vaak bij ons op bezoek. Hij bezat wijsheid, zowel voor het dagelijkse leven als in de Schriften.'

Een afdeling

In de periode 1903 tot 1920 is De Kok ouderling geweest in Borssele. Hij was toen echter woonachtig in Nieuwdorp. Hij was niet de enige. Nog meer mensen woonden in Nieuwdorp of omgeving die lid waren van de Gereformeerde Gemeente in Borssele. Daar er in die tijd veel armoede was, kon maar een enkeling met paard en wagen naar de kerk. De meesten moesten met de benenwagen. Dat viel niet altijd mee. Zeker niet in de winter, wanneer de wegen vaak slecht en modderig waren. Jane Witte-Welleman schreef eens: 'Wij liepen vijf kwartier naar Borssele om ds. Fraanje te beluisteren'. Bejaarde en zwakke mensen, maar ook kleine kinderen moesten verstek laten gaan. Begrijpelijk dat velen in

Nieuwdorp uitzagen naar een mogelijkheid van samenkomen in het eigen dorp.

In 1907 werd er gestart met een afdeling van de gemeente van Nieuwdorp. Op dinsdag 12 maart vroegen de Nieuwdorpse leden van de gemeente te Borssele aan de kerkenraad een afdeling in hun dorp te stichten. En al op 13 maart schreef scriba J. de Kok kort en bondig over het bezoek uit Nieuwdorp: 'Door de vergadering werd besloten dit verzoek in te willigen'. De eerste vergaderplaats in Nieuwdorp bestond uit twee tot kerk verbouwde woningen. De ouderlingen van Borssele gingen in de leesdiensten voor en als er 's zondags in Borssele een predikant voorging, werden er in Nieuwdorp geen diensten gehouden.

Nieuwdorp zelfstandig

Naarmate de tijd vorderde en het aantal kerkgangers toenam, groeide in Nieuwdorp ook de wens om de afdeling om te zetten in een zelfstandige gemeente. Dat gebeurde uiteindelijk in 1920. Eerst werd door de gemeente Borssele aan de classis Goes advies gevraagd. Na brede bespreking verklaarde de classis zich niet tegen 'het volvoeren van dien wens der Nieuwdorpers'. Vervolgens keurde ook de kerkenraad van Borssele het plan goed: 'Het blijkt dat de kerkenraad algemeen van oordeel is, dat ze te Nieuwdorp rijp zijn voor kerkinstituering'. En zo werd Johannes de Kok ouderling van de nieuwe gemeente te Nieuwdorp. In Borssele zag men hem node vertrekken. Hij had immers voor de gemeente van Borssele veel betekenis gehad: in al zijn eenvoud kon hij verstandige, zakelijke opmerkingen maken. Ze waren vaak opvallend kort, maar ze hadden waarde voor het nemen van besluiten tot welzijn van de kerk.

Met de lamp op de rug

Johannes, dus met veel gaven bedeed, sprak maar zelden over zijn eigen geestelijke leven. Hij klaagde weleens te vrezen dat hij met de lamp op de rug liep: hij kon anderen goed onderwijzen, maar voor hemzelf lag het vaak bedekt. Iemand met meer oefeningen in de genade zei eens tegen hem: 'Ja, kijk eens Jewannes, de Heere heeft je zoveel gaven en wijsheid geschonken om de kerk te dienen en Zijn volk te onderwijzen, als Hij je nu ook nog veel geloofsoefeningen schonk, werd je misschien wel te groot met jezelf en een akelig mannetje voor een ander'.

(wordt vervolgd)

Het bedreigde oog

Het Calvin College in Zeeland heeft een landelijke, navolgenswaardige poging gedaan om de driehoek 'kerk-school-gezin' tot bezinning te brengen over het gebruik van media. De satan, en u misschien ook, hebben het daar niet zo op...

ds. P.C. Vlot,
Krabbendijke

Begon satan in Genesis 3 met een aanval op de oogpoort, in 2022 blijkt hij nog steeds een vrije doorgang tot ons boosaardige hart te hebben. Want 'het oog wordt niet verzadigd...'

Kinderoog

Wat is het een voorrecht als we als ouders mogen vaststellen dat ons kind kan zien! Dat het ons probeert te volgen, de omgeving nauwlettend in de gaten houdt en ons en andere gezinsleden probeert te imiteren. Wat blijkt het kind veel te registreren en te onthouden. Het kijkt zijn ogen uit! Hier zit ook een grote bedreiging. Het jonge kind heeft vaak evenveel aandacht voor het beeldscherm als de ouderen. Als wij ons kind achter het beeldscherm plaatsen, gaat er voor het kind een nieuwe wereld open. Het kind slurpt de beelden naar binnen! Wat zijn de kinderen dan onverzadigbaar! Het kan vrij onschuldig beginnen, maar het jonge kinderhart wil steeds meer. Het beeld zal het

vrijwel altijd winnen van het zelfstandig lezen. Waarom? Er is minder inspanning voor nodig. Bij het lezen is een vorm van analyse en begrip vereist. Bij het kijken van beelden gaat het vooral om waarneming. Het oog van onze kinderen is niet te verzadigen!

Jongeren oog

Onze jongen, ons meisje, mag naar het voortgezet onderwijs. Daar gaat een wereld open! Letterlijk. Wat zijn ze kwetsbaar. Weet u wat ook voorbij is? De gewetensvorming. Meestal wordt er een mobiele telefoon aangeschaft. Onverzadigbaar en rusteloos wordt er gezocht en gescrold! En niet te vergeten: gegamed en naar films gekeken. Dat onze jongeren hiermee in de puberteit al in een heel andere leefwereld terechtkomen, lijken we ons steeds minder te realiseren. Vaak met een minimum aan controle en met veel kijkuren belast, brengen zij hun tijd door. Het is kostbare tijd die verloren gaat!

Wat is het jongeren-oog bedreigd en wat wordt het aangevallen! Hoe meer ze zien, hoe meer ze de leefwereld, die haaks staat op Gods heilige wet, normaal gaan vinden. Zijn de listen van de satan ons bekend? Jongen, meisje, doe toch biddend zoals Job deed: hij sloot een verbond met zijn ogen.

Het kinderoog wordt niet verzadigd van zien.

Ouderoog

Het ouderoog moet het oog van de wachter zijn! Het moet de oogpoort van de kinderen bewaken! Hoe moeilijk wordt dat, als het ouderoog zélf niet verzadigd wordt van het zien! Wat zien onze kinderen van ons, zonder woorden dus? We zouden schrikken als we de kijkcijfers gepresenteerd kregen van ouders achter het scherm. Uitzendingen terugkijken, romantische films bekijken, is écht niet iets wat we buiten onze kring moeten zoeken!

Is het ouderoog aanwezig als onze jongeren achter het beeldscherm zitten, óf is het ouderoog dan buiten beeld? Gelukkig zijn er ouders die tasten en zoeken om toch hun kinderen te beschermen. Meer dan ooit is nodig om met onze kinderen over deze dingen te spreken. Helaas is het een feit dat het puberbrein kortweg zo werkt: in een rustig overleg kan het kind rationeel 'nee' zeggen, maar in het emotionele moment zegt het kind 'ja'. Dat vraagt dan ook om maatregelen. Alleen Family Link gebruiken is níet afdoende! Daarnaast kunt u met Family Link niet dieper inzoomen op wát er nu werkelijk in bijvoorbeeld de groepsapp gebeurt. Wie volgen wij/zij op Instagram en andere platforms? Voor veel jongeren is het echt geen probleem om populaire influencers te volgen en hun inhoudsloze boodschap in te drinken. Misschien vraagt u zich af waar dit over gaat... Juist daarom is het meer dan ooit nodig dat we als ouders méékijken! Maar ook dat we als ouders begrenzen. Ouders, neem de wacht waar en waak bij het oog van uw kinderen!

Gods oog

Wij leven voortdurend onder Gods oog. Wat is het groot als dat als een troost wordt ervaren. De Heere ziet mij! Hij weet hoe het is in mijn leven. Anderzijds: Zijn ogen zijn als een vlam vuurs! Wat is het meer dan ooit nodig om onze kinderen dít in te scherpen: 'Er kijkt altijd iemand mee over jouw schouder!' In het bijzonder is Zijn oog op hen die door Hem apart zijn gezet. Als dat bekend wordt gemaakt in jouw jonge ziel, dan is er een druipend oog naar God vanwege de zonden van je kijkgedrag! Dan komt er een uitzien: 'ontdek mijn ogen'... 'Heere, dat ik ziende mag worden'. Wat kijken we dan met andere ogen, door de ogen zelf van Christus. Dan begint de beeldenstorm! Of blijft u, blijf jij beeld-dienaar? Kunnen wij de Heere onder ogen komen?

De ouder en de leerkracht

Het tienminutengesprek op de basisschool is weer aangebroken. Er zijn toetsen afgenomen. Het rapport komt er aan.

Ouders schuiven de verantwoordelijkheid voor de godsdienstige opvoeding van hun kind niet af op de school.

Het (online)gesprek gaat eerst over de vraag hoe het kind er voorstaat. Andere zorgen komen ook aan de orde. De leerkracht zegt dat het kind tijdens de Bijbelvertelling afwezig lijkt. De ouders denken dat hun kind juist veel vragen heeft en dus aan het nadenken zal zijn. Afgesproken wordt dat zowel de leerkracht als de ouders hiervoor aandacht zullen hebben. Op een volgend moment zullen ze erover doorpraten. Is dit spreken over de godsdienstige opvoeding vaste praktijk op onze reformatorische basisscholen, of is het meer een zeldzaamheid?

We hebben het hier over de samenwerking tussen school en ouders. Belangrijk in die samenwerking is het gesprek tussen ouders en leerkracht. Als je elkaar niet kent en van elkaar niet weet wat er op school of thuis speelt, kan er van echte samenwerking geen sprake zijn. Vooral de godsdienstige opvoeding zou in deze samenwerking een plaats moeten hebben. De reformatorische scholen zijn er immers - naast de andere doelen - vooral voor de godsdienstige opvoeding? Naar de samenwerking met ouders deden wij de afgelopen jaren vanuit Driestar Educatief op reformatorische en protestants-christelijke basisscholen een tweetal onderzoeken.

Groot vertrouwen

Klopt het dat ouders zich in het algemeen kritisch of als consument opstellen? Uit de beide onderzoeken blijkt het tegenovergestelde. Ouders en leerkrachten vinden de godsdienstige opvoeding van groot belang. Ook vinden zij eenheid tussen ouders en school belangrijk. Ouders vinden bovendien dat zij de eerst-verantwoordelijke zijn. Leerkrachten

vinden daarnaast dat zij ook een verantwoordelijkheid hebben.

Ouders schuiven de verantwoordelijkheid ten aanzien van de godsdienstige opvoeding niet af op scholen, maar vinden het wél fijn dat de school verder gaat met de thuis gegeven godsdienstige opvoeding. Zij zien ook een meerwaarde in de mogelijkheden die die leerkrachten hebben en hebben in dit opzicht veel vertrouwen in de school. Het risico daarvan is wel dat ouders de godsdienstige opvoeding toch te veel aan de school overlaten, zonder in gesprek te gaan of de samenwerking te zoeken.

Vormende leerkrachten

In de beide onderzoeken is gekeken naar wat ouders en leerkrachten doen in de godsdienstige opvoeding. Leerkrachten blijken meer dan ouders de Bijbel uit te leggen en het persoonlijke gesprek met kinderen aan te gaan. Het is niet precies duidelijk hoe dat komt. Het kan zijn dat ouders vinden dat leerkrachten daar meer vaardigheden voor hebben. Of geven alle Bijbelvertellingen die voorhanden zijn het idee dat er voldoende uitgelegd wordt? Uiteraard is het te waarderen dat de leerkracht duidelijk vormend bezig is, maar het zou wel te betreuren zijn als ouders niet zelf het persoonlijke gesprek met hun kinderen aangaan.

Persoonlijk contact

De meeste ouders vinden dat er met de school weinig contact is over de godsdienstige opvoeding. De meeste leerkrachten vinden dat dit contact er wél is. Wie heeft er gelijk? Onze ervaring is dat de godsdienstige opvoeding in gesprekken tussen ouders en leerkracht zelden aan de orde komt. Het gesprek over

godsdienstige opvoeding wordt op reformatorische scholen ook lastiger gevonden dan op protestants-christelijke scholen. Hoe komt dat? Is dit voor reformatorische ouders en leerkrachten een gevoelig onderwerp? Is de angst om te beoordelen of beoordeeld te worden op reformatorische scholen misschien groter? Een vertrouwensrelatie is wel van belang. Voor een vertrouwelijke relatie moet je regelmatig persoonlijk contact hebben. Helaas blijkt echter uit het onderzoek dat scholen en ouders meer (persoonlijk) contact en meer samenwerking niet nodig vinden.

Praktijkvoorbeelden

Ouders en scholen lijken de huidige samenwerking tussen beide partijen voldoende te vinden. Wellicht komt dat omdat niet duidelijk is hoe het beter zou kunnen. Een aantal positieve voorbeelden vanuit de praktijk kunnen wellicht helpen.

- Schoolteams kunnen met elkaar afspreken dat tijdens tenminste één ronde gesprekken met ouders ook de godsdienstige opvoeding aan de orde komt.
- Ouders kunnen bij hun kind het begrip van de Bijbelse boodschap en hun beleving ervan proberen te peilen en daarover met de leerkracht spreken.
- Leerkrachten kunnen vragen aan ouders of het thuis leren van psalmen of het maken van huiswerk lukt en hen ondersteunen als dat nodig is.
- De school kan samen met (een delegatie) ouders de samenwerking bespreken en kijken wat er beter kan.

Drs. A. de Vries van Driestar educatief, namens de Werkgroep Onderwijs Reacties kunt u mailen naar de secretaris van de werkgroep: P.Kieviet@versluisjsschool.nl en zullen gedeeld worden met de auteur.

‘Noteer stille tijd in je agenda’

Petra Hooglander-
Bijvank, Gouda

‘We leven in een bezeten wereld en we weten het. Een op de zes werkenden heeft burn-outklachten, met name hoger opgeleiden. We willen en moeten en kunnen zoveel. Werk bepaalt onze identiteit; druk zijn geeft status’.

Op 21 januari werd in Gouda de winterconferentie voor studerenden gehouden.

Bezinning op tijdsbesteding is nodig, blijkt uit de lezing die ds. W. Silfhout op de winterconferentie van de Werkgroep voor studenten zou houden. De inleider kan vanwege quarantaine niet aanwezig zijn, maar hij heeft zijn lezing opgeschreven, zodat ds. P.J. de Raaf, nieuw lid van de werkgroep, deze op vrijdag 21 januari in Gouda voor de aanwezige studenten kan voordragen.

Beperkt en eindig

De lezing geeft wat cijfers. ‘Het CPB berekende in 2016 dat wij gemiddeld 46 uur per week besteden aan verplichte activiteiten, 77 uur aan persoonlijke activiteiten (waaronder eten en slapen) en 44 uur vrije tijd overhouden. Hoewel we meer vrije tijd hebben dan ooit, komen wij steeds meer tijd tekort. Andere culturen laten zich echter absoluut niet regeren door de klok! Ds. Silfhout doet een poging tijd te omschrijven. ‘Tijd is een opvolging van ogenblikken, de bestaansvorm die God aan al het geschapene gegeven heeft.

God Zelf daarentegen heeft geen tijd, maar een eeuwig heden. De mens is in de beperkte en eindige tijd geplaatst tot Gods eer, om deel te hebben aan de eeuwigheid. De eis om zó onze tijd te besteden blijft, ook al richten wij onze activiteiten na de zondeval op onze eigen eer en onze eigen doelstellingen. ‘De vrije tijd onthult hoe de mens de vraag naar de zin van het leven ontloopt’, zei Okke Jager. ‘Wij moeten tijd maken voor het ene nodige’. Ds. Silfhout citeert de bekende klompenmaker: Ik ben onderweg naar het hemelse vaderland en onderweg maak ik klompen.’

Regelmatig

Hoe geef je dat vorm? ‘Mensen zoeken tegenwoordig vaak korte vakanties om op te laden. Het is echter belangrijker het dagelijkse leven in te richten met regelmatige rustpunten. Als je die niet hebt, sneuvelt de tijd voor zingeving als eerste. Je mag stille tijd dus gerust in je agenda noteren’.

Het kan moeilijk zijn om daarvoor de nodige zelfdiscipline en toewijding op te brengen, erkent ds. Silfhout. ‘We vormen zelf de grootste afleiding, doordat we onze prioriteiten vaak verkeerd stellen. De Heere Jezus nam regelmatig de tijd om te bidden. Om Gods stem te horen, moeten we luisteren naar Zijn Woord, voor bekering én heiligmaking’.

Je kunt je daarin trainen, volgens ds. Silfhout. ‘Een paar tips: plan een vast moment op de dag. Zet stoorzenders uit en schrijf storende gedachten even op. Zet Schriftlezing en gebed centraal. Lees niet te snel. Gebruik een Bijbelleesrooster en een goede Bijbelverklaring, bij voorbeeld die van Matthew Henry, de Studiebijbel, de kanttekeningen, de Bijbel met uitleg. Neem voldoende tijd voor het overdenken van Gods Woord, van je zonden en je vreugden. Besef je afhankelijkheid van de Heere, dan wordt de omgang met Hem als eten en drinken’.

Klooster

Na de pauze, met iets lekkers vanwege het 50-jarig bestaan van de werkgroep, bespreken de studenten in groepjes een aantal stellingen. Dan gaan ds. G. Clements en ds. De Raaf in op de uitkomst van de discussies.

De predikanten herkennen de valkuilen qua tijdsbesteding. Ds. De Raaf: ‘Hoewel in een goede tijdsinvulling plaats is voor ontspanning, heeft meer vrije tijd ons niet gelukkiger gemaakt. Wij vullen die vaak zo ik-gericht in’. De predikant reserveert daarom bewust alle ochtenden voor stille tijd en Schriftonderzoek. Ds. Clements relateert het tijdelijke: ‘Calvijn noemt alle dingen van de aarde ‘proviand voor onderweg’.

De besproken stelling dat een weekje in een klooster goed is, wijst ds. De Raaf af. ‘Je verwacht dan middel en doel. En je neemt jezelf mee. God zoeken hoort in het dagelijkse leven verweven te zijn, maar om God echt te ontmoeten is Gods Geest onmisbaar’.

Hij is ook geen voorstander van vasten. ‘Op zondag de wereld buitensluiten en je op God richten, kun je ook als vasten zien. Verplicht of vrijwillig vasten kan een nieuw gebod worden; maak daar niet je godsdienst van’. Datzelfde geldt overigens voor stille tijd. ‘Het gaat er niet om dat wij zulke mooie dingen hebben gelezen, maar dat de Heere ons stil maakt en dat Hij Zelf de antwoorden moet gaan geven, dat de zaligheid bij Hem vandaan moet komen’. Ds. Clements: ‘Dát was Luthers kloostercel: voor Gods aangezicht gesteld worden’.

Boekennieuws

"Waar is het Lam?", pakket voor de lijdens tijd; uitg. Jeugdbond Gereformeerde Gemeenten; € 16,50.

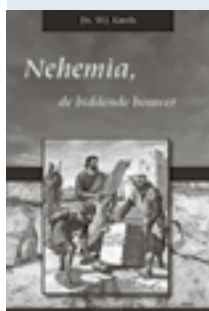
Waar is het Lam?

Na een eerder pakket voor de adventsperiode heeft onze Jeugdbond nu een pakket voor de lijdens tijd samengesteld voor de gezinnen. Voor een klein bedrag krijgt u een fraai vormgegeven leeswijzer in de vorm van een kalender en diverse materialen voor een creatieve verwerking. Het pakket wil een hulpmiddel zijn om dagelijks met de kinderen de Schrift te openen en te spreken over de verzoening door Christus. Het thema van de leeswijzer is de levensbelangrijke vraag: 'Waar is het Lam?' Iedere dag is er een korte overdenking vanuit de Schrift met daarbij een vraag of een opdracht voor de kinderen. De kalender loopt vanaf de eerste lijdenszondag tot en met de zaterdag na Pasen. In deze acht weken worden de kinderen stap-voor-stap meegenomen door de Schrift. De overdenkingen beginnen (terecht!) in het paradijs. Vervolgens komen het offer van Abraham, de uittocht uit Egypte, Jesaja 53, de offerdienst, het lijden, sterven en de opstanding van Heere Jezus en het Lam in Openbaring aan de orde.

De overdenkingen zijn eenvoudig en geschikt voor kinderen vanaf de basisschoolleeftijd. Iedere dag wordt er een toepassing gemaakt naar het hart van de kinderen. Dat is van wezenlijk belang, want ook kinderen kwamen om, toen de verderfengel door Egypte trok. Ook onze kinderen moeten behouden worden

door de toepassing van het bloed van hét Lam. In de overdenkingen klinkt steeds door dat behoud nodig én mogelijk is op grond van het volbrachte werk van Christus. Laten we daar dagelijks met onze kinderen over spreken. Laten we ze ook vertellen hoe de Heilige Geest in het hart van onmachtige en onwillige kinderen plaatsmaakt voor de Heere Jezus. Als we op een kinderlijk eenvoudige manier leren hoe verloren we liggen en hoe groot onze schuld is, wordt de vijandschap tegen het kruisevangelie gebroken. Dan wordt het de levensvraag van kinderen en ouderen: Waar is het Lam? Als deze vraag én het antwoord daarop door middel van dit pakket in harten van kinderen wordt gelegd, is de inspanning van onze Jeugdbond rijk gezegend.

ds. P.J. de Raaf, Boskoop

"Nehemia, de biddende bouwer", ds. W.J. Karels; uitg. De Schatkamer; 208 blz., € 16,95.

Nehemia, de biddende bouwer

Het boek "Nehemia, de biddende bouwer" is een bundel overdenkingen, ontstaan uit Bijbellezingen die werden gehouden in de jaren 2016-2018 in Hardinxveld-Giessendam. De overdenkingen gaan over de hoofdstukken 1 tot en met 8 van Nehemia. Om diverse redenen is onze geliefde broeder, ds. W.J. Karels, aan het overdenken van het laatste deel van het boek Nehemia niet meer toegekomen, schrijft hij in het Voorwoord. Wel bevat het boek tot slot nog een (biddag)preek over Nehemia 12:43.

De bouw van Jeruzalem, alsook de bouw van Gods Kerk in haar geheel, gaat altijd door de strijd heen. Daar getuigen deze preken duidelijk van. Dat geldt ook van elke 'steen', die persoonlijk wordt ingevoegd in dat Godsgebouw, dat naar Zijn gemaakt bestek in eeuwigheid zal rijzen.

Tegelijkertijd wijzen deze preken op de waarde van het gebed en de eenheid (!) die zo nodig is onder Gods kinderen en knechten in de bouw van Gods Koninkrijk. Wat me trof, is dat ook uit deze preken blijkt dat de Heere altijd een Waarmaker is van Zijn Woord. Toen in de herbouw van Jeruzalem, maar ook nu in het leven van Zijn missend en uitziend volk. De bouwers in die tijd waren - net als de bouwers nu - weleens moedeloos. 'Maar de groter Bouwer, Christus, bouwt nog en Hij leeft. (...) En deze Man zal niet rusten, voordat Hij de ganse zaak voleind heeft' (blz. 104). Juist het telkens

weer lijnen trekken van de bouw van de stad Jeruzalem door Nehemia, naar de bouw van de Kerk des Heeren door Christus, doet blijken dat het boek Nehemia en ook deze preken Christocentrisch van aard zijn.

Ruim 25 jaar mag onze broeder al dienen en de tijd van zijn emeritering is aanstaande. Hij schrijft over zijn eigen werk in het Voorwoord: 'Wat slijk, een steentje, een tentpin, een ossenstok (...), och, het geringste kan door Hem wonderlijk gebruikt worden'. En zo mocht onze broeder, gering in zichzelf, gebruikt worden in zijn ambtelijke bediening. Mogen ook deze preken en het werk van onze broeder in het toekomstige zo gebruikt blijven worden. Dan krijgt er maar Eén de eer, en dat is de grote Bouwer, Christus.

ds. A. Verschuure, Genemuiden

Kerknieuws

BEROEPINGSWERK

Aangenomen:

naar Grand Rapids Beckwith Avenue (USA),
ds. H. Hofman te Kalamazoo (USA)

Beroepen:

te Benthuisen,
ds. D. de Wit te Borssele;
te Capelle aan den IJssel-Middelwatering,
ds. S.W. Janse te Rijssen-Zuid;
te Grand Rapids-Beckwith Avenue
(Michigan, VS),
ds. H. Hofman te Kalamazoo
(Michigan, VS);
te Oostkapelle,
ds. J. van Rijswijk te Oud-Beijerland

Bedankt:

voor Uddel,
ds. J. van Laar te Barneveld-Zuid.

VERSLAG AFSCHIED DS. G. HOOGERLAND VAN ROTTERDAM-IJSSELMONDE

Op nieuwjaarsdagmorgen heeft ds. G. Hoogerland afscheid genomen van onze gemeente. Hij bediende het Woord uit Lukas 12:32: 'Vrees niet, gij klein kuddeken, want het is uws Vaders welbehagen ulieden het Koninkrijk te geven'. Het thema van de prediking was 'Een troostwoord uit de mond van de Zaligmaker'. Ds. Hoogerland stond stil bij: het adres, de inhoud en de grond van dit troostwoord. Overall is Zijn kudde, ook in Rotterdam, zei ds. Hoogerland. 'Vroeger was de kudde in deze stad groot, nu is zij klein geworden. Toch blijft de Heere de Getrouwe. In de achterliggende drie en een half jaar hebben we zo gevoeld dat de Heere Zijn gunst betoonde, vaak op de preekstoel. Er is nu bij beiden weemoed, want scheiden doet pijn. Maar de Heere wees de weg naar de gewonde kudde van Kruiningen. Wij moeten volgen en u aan de grote Herder der schapen overlaten, Die Zijn kudde niet zal begeven en niet zal verlaten. Bij het bekendmaken van het aannemen van het beroep naar Kruiningen, op 3 oktober, hebben we u gewezen op de tekst uit Hebreeën 13:8: 'Jezus Christus is gisteren en heden Dezelfde en in der eeuwigheid'. Ds. Hoogerland eindigde zijn preek met de

oproep niet te rusten voordat we weten mogen een schaap van de kudde van de grote Herder te zijn. Hierna sprak hij de gemeente toe en dankte hij voor de liefde en de band die er was met kerkenraad en gemeente.

Namens de classis Rotterdam en de Particuliere Synode Zuid-West sprak ouderling K. Bel uit Capelle aan den IJssel-Middelwatering. Hij bedankte voor al het werk dat in de classis was verricht. Ook wees hij op de vele lege kansels die er nu in de classis Rotterdam zijn. Namens de eigen gemeente sprak ouderling C.W. den Otter. Hij bedankt de dominee voor alles wat hij voor de gemeente had mogen doen en bovenal voor zijn prediking, die altijd heen wees naar de noodzakelijke Christuskennis. De gemeente zong de predikant Psalm 121:4 toe, waarna ds. Hoogerland voor de laatste maal als eigen herder en leraar de zegen op de gemeente legde.

Kerkenraad Rotterdam-IJsselmonde

VERSLAG VERGADERING CLASSIS AMSTERDAM 19 JANUARI 2022

Namens de roepende kerk van Oostereind opent ds. P. Mulder de vergadering. In zijn openingswoord staat hij stil bij de geschiedenis uit Mattheüs 3:13-17. De tien gemeenten zijn wettig vertegenwoordigd door twee predikanten, twaalf ouderlingen en vijf diakenen. Aan de diakenen wordt keurstem verleend. Het moderamen wordt als volgt vastgesteld: ds. G. Heijkamp, preses; ds. P. Mulder, assessor-preses; ouderling J. Stark, assessor; ouderling J.W. van Dijke, quaestor en ouderling A. Lindhout, scriba. Na goedkeuring van de notulen en het vermelden van enkele ingekomen brieven (die later behandeld worden) geeft de voorzitter het woord aan T.A. Stoop, bestuurder van Cedrah. Deze vraagt aandacht voor vier zaken: de zorgen rond onze tehuizen met betrekking tot de coronapandemie, het benoemingsbeleid bij afnemende beschikbaarheid van personeel en de vervanging daarvan, de verkoop van vastgoed om middelen ter beschikking te hebben ten behoeve van de nieuwbouw, en het overlijden van de voorzitter van de commissie van advies,

N. Zondag. Stoop beantwoordt enkele vragen naar aanleiding van de door hem aan de orde gestelde punten. De jaarberichten van de raden van advies van De Vluchtheuvel en van Sirjon geven geen aanleiding tot het stellen van vragen. Naar aanleiding van het verslag van de evangelisatiepost te Alkmaar worden enkele vragen gesteld die door evangelist J. Geerts naar tevredenheid worden beantwoord. Over het verslag van de post te Amsterdam worden geen vragen gesteld. Er heeft een gesprek plaatsgevonden waarbij vertegenwoordigers van de CEC, het deputaatschap EVGG en de moedergemeenten aanwezig waren. Hier is gesproken over het vastleggen van taken en verantwoordelijkheden van alle bij de evangelisatieposten betrokkenen. Het antwoord van het deputaatschap wordt nog tegemoetgezien. De stichting Beheer Evangelisatie Gereformeerde Gemeenten Classis Amsterdam, die de gelden beheert van de opgeheven gemeente te Haarlem ten behoeve van de evangelisatieposten te Alkmaar en te Amsterdam, kent door natuurlijk verloop bijna geen bestuursleden meer. Daarom vraagt men aan de vergadering om nieuwe bestuursleden, óf om het besluit de stichting op te heffen en de gelden geoormerkt over te dragen aan de kas van de classis Amsterdam. De vergadering besluit tot dit laatste. Tevens is aan het deputaatschap EVGG een nog openstaande vordering kwijtgescholden. Over de visitatierapporten van vier gemeenten worden geen vragen gesteld. Van het deputaatschap Kerkrecht is een schrijven ontvangen waarin gewezen werd op artikel 79 van de DKO. Daarin wordt aangeraden een lijst klaar te leggen van 'naburige gemeenten', voor het geval zich een zaak van censuur over ambtsdragers zou voordoen. Vanuit het moderamen wordt een voorstel daartoe gedaan, dat wordt overgenomen. De PS Noord-West heeft in 2021 wegens omstandigheden niet vergaderd. De toen gekozen predikanten en ouderlingen worden nu als afgevaardigden benoemd voor de PS-vergadering op 12 mei 2022 te Lisse, te weten als primi de predikanten G. Heijkamp en P. Mulder en de

ouderlingen J.W. van Dijke, B.J. Grisnich, G. Hoogendoorn, S. Kooiman, A. Lindhout en C. Vonk Noordegraaf, en als secundi de ouderlingen J. van Leeuwen, J. den Hertog, Jac. Stark en J. Tanger.

De roepende kerk voor de vergadering van (eventueel) zaterdag 18 juni of van zaterdag 24 september is Opperdoes. Op verzoek van de preses sluit

ouderling J. Stark van de roepende kerk de vergadering.

A. Lindhout, classisscriba

WIJZIGINGEN KERKELIJK JAARBOEK

Blz. 190: De scriba van de gemeente in 's-Gravenpolder is nu: J.C. de Waal, Populierestraat 46, 4431 CK 's-Gravenpolder; tel. 0113-316878 of 06-41719414, e-mail:

scriba@gergengravenpolder.nl

Blz. 217: De scriba van de gemeente in Leerdam is nu: M. de Visser, Kristallaan 20, 4142 SG Leerdam; tel 0345-633137, e-mail: scriba@ggleerdam.nl

De contactpersoon kerkbode is nu: P.D.C. Verrips, Recht van ter Leede 42, 4245 KB Leerbroek, e-mail: verrips@ggleerdam.nl

Berichten

REGIOMORGENS VROUWENBOND

De Vrouwenbond organiseert enkele regiomorgens over het thema: 'Omzien in bewogenheid'. Spreker is J. Krijgsman, ds. A. Verschuure heeft de leiding. 8 februari: Bodegraven www.bethelkerkbodegraven.nl 17 februari: Elspeet www.ggelspeet.nl U kunt online meekijken of meeluisteren.

LEERGANG CATECHESE

De CGO organiseert bijeenkomsten voor de toerusting van ambtsdragers. We starten in maart met een leergang catechese te Gouda (drie avonden). Voor de lesdata, aanverwante informatie of aanmelden verwijzen wij u naar www.cgo.nu/toerusting/ programma-ambtsdragercursussen Daarnaast organiseren we een leergang catechese (twee avonden) te Genemuiden

in mei. De thema's zijn toegespitst op de catechisant en het catechiseren.

TOERUSTING AMBTSDRAGERS

In toenemende mate worden ambtsdragers geconfronteerd met huwelijksproblematiek, echtscheiding en vragen rondom een tweede huwelijk. Hoe voorkomt u als ambtsdrager dat u partijdig wordt? Hoe kan in echtscheidingssituaties de tucht medisch worden toegepast? En worden kinderen van gescheiden ouders niet vaak vergeten in de pastorale aandacht? Het deputaatschap DMZ organiseert toerustingsavonden voor ambtsdragers rondom het thema 'Omgaan met echtscheiding', belicht vanuit kerkrechtelijk, praktisch en juridisch perspectief. Data en locaties (onder voorbehoud van de dan geldende maatregelen): 7 april, GG Barendrecht, Ploegwei 1

12 mei, GG Goes, Louise de Colignylaan 177
19 mei, GG Gouda,
Nieuwe Gouwe Oostzijde 2-b
2 juni, GG Apeldoorn,
Graaf van Lijndenlaan 9
Tijden: 19.30 tot 22.00 uur
Informatie over programma en sprekers en de wijze van aanmelden: www.deputaatschapdmz.nl of tel. 0348-489900.

KINDERZANGMIDDAG IN ALBLASSERDAM

Op zaterdag 12 februari (13.00-16.30 uur) is er in Alblasserdam een kinderzangmiddag voor de zending. Onder leiding van Rianne Vogelaar-van Roon en organist Huig van der Knijff zingen we psalmen over het gebed. Opgeven kan via roekeltjes@hotmail.com Na opgave volgt meer info.

Kerkdiensten

ZONDAG 6 FEBRUARI 2022

Aagtekerke 9.00, 11.30 en 18.30 uur ds. A.P. Baaijens; Aalburg 9.30 en 18.00 uur ds. W.J. Karels; Aalst 14.00 uur ds. B. Labee; Alblasserdam 9.00, 11.30 en 16.30 uur (H.D.) ds. C. Sonneveld; Amsterdam 10.00 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen en 16.30 uur ds. G. Heijkamp; Apeldoorn 10.00 en 16.00 uur ds. R.A.M. Visser; Arnhem 10.00 en 16.00 uur ds. W. Silfhout; Barendrecht 10.00 en 16.00 uur ds. C.J. Meeuse; Barneveld-Centrum 9.30 en 19.00 uur ds. E.J. Boudewijn; Barneveld-Zuid 9.00, 11.15

en 19.00 uur ds. J. van Laar; Beekbergen 10.00 (H.D.) en 18.30 uur ds. A. Schreuder; Benthuizen 18.00 uur stud. J.M. Evers; Berkenwoude 15.00 uur ds. W. Harinck; Bodegraven 10.00 uur ds. P.J. de Raaf en 19.00 uur ds. G.J. Baan; Borssele 9.30 en 18.00 uur ds. D. de Wit; Brakel 10.00 en 18.00 uur ds. M.T. Al-Chalabi; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 en 15.30 uur stud. J.J. Hoogerbrug; Capelle a/d IJssel-West 10.00 uur ds. A.B. van der Heiden, 14.30 uur ds. P.J. de Raaf en 19.00 uur ds. C. Sonneveld; De Valk-Wekerom 9.30 en

19.00 uur ds. B.J. van Boven; Delft 17.00 uur (H.D.) ds. P.J. de Raaf; Den Helder 10.00 en 15.30 uur stud. M.G. van Middendorp; Deventer 10.00 en 18.00 uur stud. M. Boersma; Dinteloord 14.30 uur ds. M. Blok; Dirksland 10.00 en 18.00 uur ds. K. Boeder;

Voor alle in dit nummer genoemde toekomstige data geldt:

INDIEN DE HEERE WIL EN WIJ LEVEN

Doetinchem 9.30 en 15.00 uur ds. A.A. Brugge; Dordrecht 9.30 (H.D.), 11.45 en 15.30 uur ds. W.A. Zondag; Eindhoven 19.30 uur ds. W.A. Zondag; Elspeet 10.00 en 18.30 uur ds. G. van Manen; Emmeloord 16.00 uur (H.D.) ds. P.G. Heijkamp; Enkhuizen 9.30 uur ds. G. Heijkamp; Enter 18.30 uur ds. R.A.M. Visser; Ermelo 9.00, 11.15 en 18.30 uur ds. J.B. Huisman; Genemuiden 9.30, 15.00 en 18.30 uur ds. A. Verschuure; Gorinchem 10.00 en 16.00 uur ds. L. Blok; Gouda 9.30 en 16.30 uur ds. G. Clements; Goudswaard 15.00 uur ds. J. van Rijswijk; 's-Gravenpolder 9.30 en 18.00 uur (H.D.) ds. S. Maljaars; 's-Gravenzande 15.00 uur ds. H. Brons; Haamstede 15.00 uur ds. J.M.D. de Heer; Hardinxveld-Giessendam 9.30 en 18.30 uur ds. C. Hogchem; Hilversum 19.00 uur ds. L. Blok; Hoedekenskerke 10.00 en 14.30 uur stud. A.E. Brijder; Hoofddorp 9.30 en 15.00 uur stud. J.M. Evers; Hoogeveen 9.30 (H.A.) en 15.30 uur ds. A.J. de Waard; Houten 18.30 uur ds. A.A. Brugge; Kampen 9.30 (H.D.) en 14.00 uur ds. D.W. Tuinier; Kesteren 12.30 en 18.00 uur ds. J. Schipper; Klaaswaal 9.30 en 18.00 uur ds. G.J. van Aalst; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur ds. G. Beens; Krabbendijke 9.30 en 18.00 uur (H.D.) ds. P.C. Vlot; Krimpen a/d IJssel 15.00 uur ds. H.A. van Zetten en 17.30 uur stud. J.J. Hoogerbrug; Kruiningen 9.30 en 18.00 uur ds. G. Hoogerland; Leerdam 14.30 uur ds. F. Mulder; Leiderdorp 10.00 en 16.00 uur ds. P. Mulder; Lelystad 17.00 uur ds. R. Kattenberg; Lisse 18.30 uur ds. P. Mulder; Meliskerke 9.30 en 14.30 uur ds. M. Karens; Middelburg-Centrum 9.30 en 18.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Middelburg-Zuid 9.30 en 16.00 uur ds. H. van der Heiden; Moerkapelle 9.30 en 18.30 uur ds. H. Brons; Naaldwijk 19.00 uur ds. H.E.P. Fortuijn; Nieuw-Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. H.A. van Zetten; Nieuwdorp 9.30 en 14.00 uur ds. M. Joosse en 18.30 uur ds. C. Harinck; Nieuwer ter Aa 10.00 (H.A.) en 19.00 uur (H.A.) ds. W. Harinck; Nieuwerkerk 14.30 uur (H.D.) ds. D. de Wit; Nieuwe-Tonge 10.00 uur ds. J.J. Tanis; Nijkerk 14.30 uur (H.D.)

ds. G. van Manen; Nunspeet 9.00, 11.30 en 15.30 uur (H.D.) ds. A. Schot; Ooltgensplaat 18.45 uur ds. C.J. Meeuse; Oostburg 10.00 uur ds. C. Harinck; Oosterland 14.30 uur ds. K. Boeder; Oostkapelle 15.30 uur ds. A.P. Baaijens; Opheusden 9.30 uur ds. W. Mouw; Opperdoes 15.00 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; Oud-Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. J. van Rijswijk; Ouddorp 9.30 en 18.30 uur ds. G. Pater; Oudemirdum 19.00 uur ds. A.J. de Waard; Oude-Tonge 15.30 uur ds. G. Pater; Poederoijen 14.30 uur ds. C. van Ruitenburg; Poortugaal 17.00 uur ds. M. Joosse; Puttershoek 14.30 uur ds. W.A. Zondag; Rhenen 9.30 (H.D.) en 18.30 uur ds. F. Mulder; Ridderkerk 9.30 en 17.00 uur ds. G.W.S. Mulder; Ridderkerk-Slikkerveer 14.30 uur ds. G.J. Baan; Rijssen-Noord 9.30 en 18.30 uur ds. C.A. van Dieren; Rijssen-West 9.30, 14.30 en 18.30 uur ds. P.D. den Haan; Rotterdam-Alexanderpolder 10.00 en 16.00 uur ds. H.E.P. Fortuijn; Rotterdam-Centrum 18.00 uur ds. H.J. Agteresch; Rotterdam-Zuidwijk 10.00 en 16.30 uur ds. G.J. Baan; Scherpenisse 9.30 en 18.00 uur ds. M. Blok; Scherpenzeel 10.00 (H.D.), 15.00 en 18.30 uur ds. G.J.N. Moens; Sliedrecht 9.00, 14.00 en 19.00 uur ds. A.T. Huijser; Soest 19.00 uur ds. A. Schot; Sprang-Capelle 9.30 en 15.00 uur ds. E. Bakker; Terneuzen 10.00 en 15.30 uur ds. J.B. Zippro; Terwolde - De Vecht 14.30 uur ds. A. Schreuder; Tholen 18.30 uur ds. J.J. Tanis; Tricht-Geldermalsen 10.00 en 18.30 uur ds. C. van Ruitenburg en 15.00 uur ds. W. Visscher; Uddel 10.00 en 18.30 uur ds. J. Beens; Utrecht 15.30 uur ds. J.B. Huisman; Veenendaal 9.30 (H.D.) en 18.30 uur ds. B. Labee; Vlaardingen 15.00 uur ds. G.W.S. Mulder; Vlissingen 9.30 uur ds. C.G. Vreugdenhil en 17.30 uur stud. A.E. Brijder; Waarde 9.30 en 18.00 uur ds. L. van der Kuijl; Westkapelle 9.30 en 18.30 uur ds. J. de Kok; Westzaan 18.30 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; Wierden 15.00 uur stud. M. Boersma; Woerden 18.30 uur ds. A.B. van der Heiden; Wolphaartsdijk 14.00 uur (H.D.) ds. S. Maljaars en 18.30

uur ds. M. Karens; Yerseke 9.30 en 18.00 uur ds. C. van Krimpen; Zeist 10.00 en 18.30 uur ds. W. Visscher; Zoetermeer 10.00 en 16.00 uur ds. J.W. Verweij.

DINSDAG 8 FEBRUARI 2022

Drachten 19.30 uur ds. C.A. van Dieren; Rotterdam-Centrum 19.45 uur ds. M. Joosse; Terwolde - De Vecht 19.30 uur ds. A.A. Brugge; Uddel 19.30 uur ds. A.T. Huijser.

WOENSDAG 9 FEBRUARI 2022

Barneveld-Zuid 19.30 uur (H.D.) ds. J. van Laar; Beekbergen 19.30 uur ds. A. Schreuder; Berkenwoude 19.30 uur stud. M.G. van Middendorp; Herkingen 19.30 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; Hilversum 19.45 uur ds. G.J. Baan; Katwijk aan Zee 19.45 uur ds. G. Pater; Leerdam 19.30 uur ds. J. Schipper; Meeuwen 19.30 uur ds. J.W. Verweij; Melissant 19.30 uur ds. J.B. Zippro; Nieuwer ter Aa 19.30 uur ds. G.J. van Aalst; Nieuwe-Tonge 19.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Nunspeet 19.30 uur (voor de evangelisatie) ds. E. Bakker; Ooltgensplaat 19.30 uur stud. M. Boersma; Oosterland 19.30 uur ds. A. Schot; Oudemirdum 19.30 uur ds. D.W. Tuinier; Oude-Tonge 19.30 uur ds. C.J. Meeuse; Poortugaal 19.30 uur ds. B.J. van Boven; Rotterdam-Alexanderpolder 19.30 uur ds. J.J. Tanis; Stolwijk 19.30 uur ds. G. van Manen; Urk 10.00 en 17.00 uur ds. A.J. de Waard; Woerden 19.30 uur ds. L. Blok; Zeist 19.30 uur ds. W. Mouw.

DONDERDAG 10 FEBRUARI 2022

Aalburg 19.30 uur ds. C. Hogchem; Aalst 14.30 uur (huw.bev.) ds. H.J. Agteresch; Barendrecht 19.30 uur ds. G.J.N. Moens; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 19.45 uur ds. E.J. Boudewijn; Capelle a/d IJssel-West 19.45 uur ds. A. Verschuure; 's-Gravenzande 19.45 uur ds. W. Visscher; Hoofddorp 19.45 uur stud. A.E. Brijder; Kampen 19.30 uur ds. D.W. Tuinier; Krimpen a/d IJssel 19.45 uur ds. H.J. Agteresch; Marknesse 19.30 uur ds. G. Pater; Nieuwerkerk 19.30 uur ds. C. Sonneveld; Rotterdam-IJsselmonde 19.30 uur ds. J. Beens; Tricht-Geldermalsen 12.30 uur ds. B. Labee (huw.bev.), 19.30 uur ds. M. Joosse; Waardenburg 19.30 uur ds. W.J. Karels.

VRIJDAG 11 FEBRUARI 2022

Alblasserdam 14.30 uur (huw.bev.) ds. C. Sonneveld; Ridderkerk-Slikkerveer 13.30 uur (huw.bev.) ds. J. van Rijswijk;

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 6 FEBRUARI 2022

Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 en 16.30 uur evang. M. Vos; Emmen (Prinsesselaan 6 I) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Drunen; Leeuwarden (Achter de Hoven 2c) 9.30 en 12.00 uur evang. S. de Visser; Merksem (Jaak de Boeckstraat 21-23) 10.00 en 16.30 uur evang. A. van Setten; Tilburg (Offenbachstraat 105) 10.30 en 15.30 uur evang. H.J. van den Boogaart.

**ER ZIJN TIJDEN DAT GODS VOLK EEN WALGING VAN ZICHZELF HEEFT.
HET IS TE BETREUREN DAT LATER WEER ZO VEEL WERELDLIEFDE
EN AARDSGEZINDHEID OPENBAAR KAN KOMEN IN HUN LEVEN.
SOMS WIL MEN DAT WEL AFSCHUIVEN OP DE INHOUDING
VAN DE HEILIGE GEEST, MAAR MEN KAN BETER DE SCHULD
BIJ ZICHZELF ZOEKEN.**

DS. CHR. VAN DAM

Advertenties

Want gij weet de genade van onzen Heere Jezus Christus, dat Hij om uwentwil is arm geworden, daar Hij rijk was, opdat gij door Zijn armoede zoudt rijk worden.
2 Korinthe 8:9

Met diepe droefheid geven wij u kennis dat door de HEERE, op Zijn tijd en wijze, uit ons midden is weggenomen, in de Hope des eeuwigen Levens, mijn innig geliefde man, onze lieve zorgzame vader, schoonvader, groot- en overgrootvader

Gerrit Mouw

*In leven dienaar des Goddelijken Woords
echtgenoot van Margaretha Janna van Ommeren
eerder gehuwd geweest met Petertje Mulder
(overleden op 3 september 1969)*

Uddel, 20 mei 1942

Uddel, 24 januari 2022

Uddel: M.J. Mouw - van Ommeren

Opheusden: W. Mouw

J. Mouw - van der Bijl

Nunspeet: H. Mouw

A.G. Mouw - van Middendorp

Ederveen: C. Mouw

W.M. Mouw - van den Dikkenberg

Uddel: A. van de Haar - Mouw

P. van de Haar

Uddel: G. Mouw

M. Mouw - de Vries

Wekerom: J. Mouw

H.W. Mouw - Soetendaal

Genemuiden: M.J. van Es - Mouw

A. van Es

Harskamp: A. Mouw

C.M. Mouw - van Ee

Lunteren: R. Mouw

M.H. Mouw - Snetselaar

Barneveld: P. Mouw

G. Mouw - van Luttkhuizen

Klein- en achterkleinkinderen

Correspondentieadres: De Zandsteeg 4
3888 LX Uddel

Wij waarderen het zeer als wij uw condoleances en blijken van meeleven per post mogen ontvangen.

De begrafenis heeft plaats gehad op maandag 31 januari jl. op de Algemene Begraafplaats aan de Heegderweg in Uddel.

*"Schrijf, zalig zijn de doden,
die in den Heere sterven, van nu aan".
Openbaringen 14:13m*

Met ontroering heeft de kerkenraad van de Gereformeerde Gemeente te Elspeet kennisgenomen dat de Heere tot Zich heeft genomen haar geliefde oud-ambtsdrager

ds. G. Mouw

in de leeftijd van 79 jaar.

Van 1970 tot 1978 heeft hij met liefde en met de hem geschenken gaven onze gemeente mogen dienen eerst als diaken en later als ouderling, tot zijn toelating tot de Theologische School. De Heere sterke de weduwe, kinderen, kleinkinderen en de achtergebleven familiebetrekkingen en heilige deze roepstem aan ons aller hart.

Namens de kerkenraad:
ds. G. van Manen, preses
J.M. van Koeveringe, scriba

Elspeet, 24 januari 2022

Hebreeën 13:7

De kerkenraad van de Gereformeerde Gemeente te Genemuiden heeft met ontroering kennisgenomen van het overlijden van zijn geliefde oud-herder en leraar

ds. G. Mouw

Gedurende de jaren 1982-1993 heeft hij de gemeente met liefde mogen weiden en leiden. De God aller genade zij mevrouw Mouw met haar kinderen en kleinkinderen een vriendelijk Ontfermer en heilige deze roepstem aan ons aller hart.

Namens de kerkenraad,
ds. A. Verschuure, preses
H. van Dalfsen, scriba

Genemuiden, 24 januari 2022

*Want het leven is mij Christus, en het sterven is mij gewin.
Filippenzen 1:21*

Met ontroering heeft de kerkenraad van de Gereformeerde Gemeente te Uddel kennisgenomen van het overlijden van zijn geliefde oud-herder en leraar

ds. G. Mouw

Van 1999 tot 2015, en ook daarna nog enkele jaren als emerituspredikant, heeft hij met de liefde van zijn hart in alle getrouwheid de gemeente met ernst en eenvoud mogen dienen. De HEERE gedenke zijn vrouw, kinderen, kleinkinderen en achterkleinkinderen en verdere familie en heilige deze roepstem aan ons aller hart.

Namens de kerkenraad,
N. Verdoes, preses
K. Hop, scriba

Uddel, 24 januari 2022

"Comt nu met Sangh"

is een Christelijk gemengd koor in Veen uitgaande van de Ger. Gem.
Wij zijn op zoek naar een enthousiaste

Dirigent(e)

Wij repeteren iedere maandagavond van 20.00 tot 22.00 uur.
Het koor telt op dit moment bijna 30 leden.

Voor meer informatie kunt u/jij bellen met onze voorzitter: Arie Vos,
06-45092763

Vrouw (33) zoekt een ZELFSTANDIGE woonruimte, regio Gouda - Barendrecht.
Reacties naar 2020huisje@gmail.com

Eenzaam, beperking, eenverdiener, rouw of armoede? Stichting kleinsteun.nl luistert en steunt! 06-34180256
jong en oud (be)maatjes & lotgenoten

NIEUW, nu te boeken! Onze fijne vakantiewoning Boshuis, in Elspeet.
Comfort, rust en natuur.
Kijk op www.boshuiselspeet.nl voor meer informatie of bel/app 06-49496699. Welkom.

Jouw bruidsjurk...
-Uniek -Maatwerk -Betaalbaar
www.atelier-joline.nl
Reeuwijk

M VAN MANEN
kerkinterieurs

WWW.KERKINTERIEURS.NL

Leerzaam kijk-, lees- en puzzelboek 'Onderzoekt de kerkgeschiedenis'.
Nu al dl. 3! www.ramshoorn.nl

www.scheurfotokaarten.nl
Luxe fotokaarten voor elke gelegenheid.
Een scherpe prijs voor de verkoping op uw eigen vereniging en/of goede doel.
0317-616735 / 06-51564461

De mooiste collectie PVC vloeren.
Laat u adviseren in uw eigen huis!
Afspraak plannen? 06-19557166
DE VLOERENKONING.NL

Gezocht: stageloper of (licht)matroos op m/s Passant.
Internationale vaart, weekenden vrij.
Bij interesse bel B. Brijder: 0653438175

begrafenisverzorging

Wij verzorgen alleen begrafenissen in elke woonplaats in Nederland, maar voornamelijk op de Veluwe, in Kampen en omgeving en in Rijssen en omgeving.
Dag en nacht bereikbaar en beschikbaar.

Regio Kampen, IJsselmuiden, Genemuiden
Ditmar Markusse T 038 33 323 83

Regio Rijssen, Enter, Wierden
Jan Kamp T 0548 540 053
Anja van den Belt - van den Dijk, Contactpersoon / verzorgdame

Regio Veluwe en omliggende gebieden
Johan van Lagen, Benny Vos & Mark Vos T 0577 401 689

Vertrouwd verzorgd

www.begravenisverzorgingvos.nl

Geeft pollen minder kans, om vrijer te ademen door de neus, bij een gevoelige huid. **Betaguard** van NeoLife.
Februari-aanbieding
Kommie 06-34826766
www.naturalhealthproducts.nl

Casa Familia Voorthuizen
Comfortabele chalets te huur.
Nieuw: Verwenarrangement!
Recreatieteamleden gezocht!
Kijk op www.casafamilia.net
Tel: 0342-478380

Te huur vanaf ca. 1 juni 2022:
een zeer nette kamer in Waddinxveen voor een studente of werkende.
Kamer is ingericht. Gedeelde badkamer-keuken-wasruimte-eetkamer-schuur en tuin. U deelt de woning met 2 andere meiden. Dus deze kamer is ook bestemd voor een dame. Kamer is ca. 13m² en kost 375,- p/m (kale huur).
Dichtbij station. Meer info:
harskamp-kamerverhuur@outlook.com

kamer beschikbaar

"de Veenhoeve"
Zorghoerij Edeveen

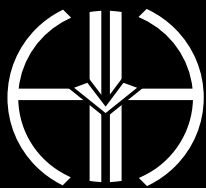
Wonen bij zorgboerderij De Veenhoeve?

Wij hebben één kamer beschikbaar voor een nieuwe bewoner die begeleid zelfstandig wil wonen. Wij bieden waardevolle dagbesteding aan voor mensen met een (verstandelijke) beperking.

→ Bij ons wonen of meer informatie?

Bel Gerrit van Breugel via ☎ 06 - 20 00 45 50
of mail naar info@deveenhoeve.net

Veldjesgraaf 29, 6744 VC Edeveen deveenhoeve.net

HEEREN
VAN
OPHEUSDEN

AMBTSKLEDING

MAATKOSTUUMS

TROUWKOSTUUMS

GELEGENHEIDSKLEDING

AFSPRAAK MAKEN?

We bieden de mogelijkheid voor een afspraak in de avonduren of voor bezoek bij u aan huis.

HEERENVANOPHEUSDEN.NL | 0488 42 96 90 | INFO@HEERENVANOPHEUSDEN.NL

BURGEMEESTER LODDERSTRAAT 38 | 4043 KM | OPHEUSDEN

*Wonen met
Zorg*

De Betuwehof Zorg
Rijnbandijk 57a
4043 JJ Opheusden

Tel: 0488-725 825
info@betuwehof.nl
www.betuwehof.nl

De Betuwehof Zorg

Wij zoeken een

Zorgmanager

kleinschalige woonvoorziening pg/som

- 24-36 uur per week
- salariëring volgens Cao VVT

Kijk voor de volledige vacature op www.betuwehof.nl

(Ambts) kostuums

een gevarieerde en
stijlvolle collectie
voor elke gelegenheid

den Engelsman van Driel

Voorstraat 15 - Sint-Annaland - Tel. (0166) 65 24 90

www.denengelsmanenvandriel.nl

Wij zijn **op zoek naar een vaste oppas aan huis**, voor onze 2 jongens van 3 jr en 3 mnd. 1 d/wk op ma/di/woe i.o. in **Driebergen**. Evt. licht h.h. werk i.o. ijsboerderijvrederust@outlook.com
06-40342111

Hartelijk welkom in **Hoog Sauerland**.
www.huizesolagratia.nl

WWW.WILGENHORST-GEDENKEN.NL

NIEUW Laatste preken JC Philpot dl 4 €10,-.
105 vragen aan Philpot in Afscheiding en Raadgevingen €15,-. Alle 20 boeken €160,-.
Luisterpreken. hetbraambos.nl 078-6933783

**Uw woning in Veenendaal verkopen?
Bel dan met Wessel Berkhout!**

Wij informeren u graag over onze onderscheidende en enthousiaste werkwijze en verstrekken u graag een aantrekkelijke offerte.

0318-628412

www.burglandmakelaars.nl
info@burglandveenendaal.nl

Begravenisonderneming STAM

Molenstraat 153, 2961 AK Kinderdijk
Tel. 078 6919005 - **Geen crematies** -

CAMPING EN CHALETPARK

"DE VERBORGENE HOEK"

Kom kamperen in FRIESLAND of huur CHALET of compleet ingerichte LODGETENT bij de FRIESE MEREN
www.deverborgenehoek.nl 0514-602065

NORBI HEET HIJ

Hij loopt er wat verwaarloosd bij. Zijn moeder kan de zorg voor het gezin niet aan. Zijn vader heeft losse handjes en een drankprobleem. Daar zien we het weer: armoede als gevolg van gebrokenheid. Daarom richten we ons niet alleen op het geven van praktische hulp, maar ook op het toerusten van gezinnen. Zo worden er regelmatig gezinssamenkomsten georganiseerd waarin ervaringen worden uitgewisseld en waarin aandacht is voor opvoeding, budgetteren en gezondheid, maar ook voor godsdienstonderwijs. Ook geven we trainingen aan moeders over onderwerpen als hygiëne, gezonde voeding, opvoeding en verslaving. Helpt u mee?

Voor € 30,- kan een familie een gezinsbijeenkomst bijwonen!

Maak een gift over naar NL52 INGB 0000 3074 47 o.v.v. familiehelp Roemenië of scan de QR-code.

**bijzondere
noden**
handen van de kerk

Driestar hogeschool
Driestar educatief

**Zaterdag
12 februari**

**DIT IS MAARTEN,
STUDENT LERAAR NEDERLANDS**

OOK LERAAR WORDEN? BEZOEK ONZE OPEN DAG

Onze opleidingen:
• pedagogiek
• leraar voortgezet onderwijs
• pabo
• ad-Pedagogisch educatief professional
• masters

Heb jij hart voor kinderen en jongeren? Wil je iets betekenen voor hun toekomst? Dan is **Driestar hogeschool** de plek voor jou. In onze lerarenopleidingen en pedagogische opleidingen staat de vorming van jou als **christelijke professional** centraal. Kijk op de **website** voor meer informatie (onder andere over de coronamaatregelen) en meld je aan!

www.driestar-hogeschool.nl

 DINANT VAN DIJK
begrafenisverzorging

de
laatste
zorg

Respectvolle en
persoonlijke aandacht

Verzorgt begravenissen waar u wenst.
Genemuiden - IJsselmuiden - Kampen -
Zwolle - Urk - Staphorst en omgeving

T: 038-337 61 29
M: 06-24 80 09 17
www.delaatstezorg.nl

Burg. ten Veldestraat 22
8281 ZS Genemuiden
info@delaatstezorg.nl

dag en nacht bereikbaar - **geen crematie**

ORGELBOUW ADVIES COMMISSIE

een betrouwbare partner!

- NIEUWBOUW
- RESTAURATIE
- OVERPLAATSING
- ONDERHOUD

ook voor
akoestische
vraagstukken

Voor meer informatie:

Dhr. H. den Hollander

T (010) 435 44 35

E h.den.hollander@klikSAFE.nl

VERENIGING ORGANISTEN GEREFORMEERDE GEMEENTEN

Begrafenisonderneming

Treur

Kroostweg 22
3704 ED Zeist
030 692 42 58
06 573 156 89
info@begrafenisondernemingtreur.nl

www.begrafenisondernemingtreur.nl

MOOIE COLLECTIE ORGELS
VAN DIVERSE MERKEN
RUIJME ERVARING IN
ZAAL- EN KERKORGELS

VERTROUWDE
KLANKEN...

Stolk Orgels

NIEUWERKERK AAN DEN IJssel KRABBENDIJK
VRIJHEIDSLAAN 55 OOSTPOLDERWEG 15
2912 EA NIEUWERKERK A/D IJssel 4413 NN KRABBENDIJK

TEL. 0180 31 56 52 | WWW.STOLKORGELS.NL

Annette van Maaren (Msc.)
Reformatoerisch Psycholoog

Haastrecht Oudewater
Montfoort Gouda
0348-558000 of 06-42504158
www.phhaastrecht.nl

Psychologische Hulpverlening

BOUWHOF

BEZIG MET JE HUIS.

BOUW, SANITAIR, KEUKEN EN INTERIEUR

SHOP.BOUWHOF.NL

Edisonstraat 115 2723 RT Zoetermeer 079 - 3310700 www.bouwhof.nl

Speciaal
voor...

....wie kinderen met plezier laat opgroeien en ze
de ruimte geeft om zich te ontwikkelen naar hun
mogelijkheden.

Onderwijsassistent(e) per direct - Barneveld
Leerkracht S(B)O per direct - Barneveld

www.werkenbijreboth.nl

 Reboth
Onderwijs en zorg

Bekijk onze video en ontdek wat wij doen!

Gezocht!

Teamleider facilitair voor 28 uur

Ben jij ondernemend, proactief en resultaatgericht? Beschik jij over invoelend vermogen en kun jij op een effectieve wijze plannen en organiseren? Houd je van afwisseling in je dagelijks werk? Dan is deze functie echt iets voor jou!

Combifunctie bij locatie Uitzicht in Vlaardingen en locatie Nebo in Zwijndrecht.

Interesse? Neem contact op met Marieke Smits:

☎ 06 21 13 68 91 ✉ m.smits@cedrah.nl

Kijk ook eens voor al onze interessante vacatures op: werkenbij.cedrah.nl

Bent u ook op zoek naar mooie **raambekleding**? Wij komen vrijblijvend bij u thuis adviseren! We nemen naast veel kleur en stofstalen ook jarenlange ervaring mee. Bel Jan op 06-36294314 of kijk op wiltraamdecoratie.nl

UW ORGEL- ÉN PIANO SPECIALIST

www.johdeheer.nl

Leeghwaterstraat 46/47
3364 AE Sliedrecht
Tel.: 0184-419 611

D.W. Schipper

010-458 31 12

Capelle a/d IJssel

J. Kooijman

0182-58 39 32

Gouda

Dag en nacht bereikbaar

WIJ VERZORGEN ALLEEN BEGRAFENISSEN

De specialist in het milieubewust isoleren van uw woning

PROFIJT ISOLATIE

Energistraat 7 7461 TZ RIJSSEN Tel: 0548 546055

Profiteer nu!! landelijke subsidie

Vloerisolatie
Spouwisolatie
Dakisolatie
Gevelisolatie

www.profijtisolatie.nl

- Alleen begrafenissen
- Opbaarmogelijkheden in een door u gewenst rouwcentrum of thuis met koeling
- Dag en nacht bereikbaar

🏠 Mozartlaan 13
3131ES Vlaardingen

☎ 010 - 460 05 09

✉ info@tdenh.nl

🌐 www.begrafenisverzorgingdenhollander.nl

Colofon

de Saambinder *Bewuste keuze*

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur: ds. G.J. van Aalst

Redacteuren: ds. B. Labee, J. van 't Hul

Redactiesecretaris: J. van 't Hul

Bijdragen van medewerkers

ds. G.J. van Aalst
Perengaard 65, 3264 PB Nieuw-Beijerland
T 0186-576990
E givanaalst@kliksafe.nl

Boeken ter recensie en vragen voor rubriek "Vraag en antwoord"

ds. B. Labee
Kerkewijk 115a, 3904 JA Veenendaal
T 0318-51 35 97
E b.labee@kliksafe.nl

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk), berichten en meditaties:

J. van 't Hul
Lierdererf 19, 7364 BD Lieren
T 0651-622260
E jvthul@kliksafe.nl

Aanlevertijd van kerknieuws en berichten: uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór de datum van verschijning van De Saambinder in de daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk

Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening, Houttuinlaan 7, 3447 GM Woerden
T 0348-489900
E info@desaambinder.nl

Advertenties en familieberichten aan

Verloop drukkerij
postbus 33, 2950 AA Alblasserdam
T 078-6912899
E saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen uiterlijk donderdag vóór de week van verschijning aangeleverd te zijn. Rouwadvertenties uiterlijk maandagmorgen 9 uur.

Advertenties € 1,47 per mm.
Familieberichten € 0,45 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 21% btw.

Abonnementenadministratie

Adreswijzigingen enz. aan:
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening
Houttuinlaan 7, 3447 GM Woerden
T 0348-489900
E info@desaambinder.nl

Betalingen abonnementsgelden

IBAN: NL11 INGB 0000 0643 27 t.n.v. De Saambinder-abonnementen te Woerden.

Abonnementenprijzen (bij vooruitbetaling):

voor Nederland: € 14,50 per halfjaar (te betalen per 1 april en 1 oktober)

voor het buitenland*: € 150,00 per jaar
*afwijkend tarief voor:
Canada: \$ 165, USA: \$ 140

Correspondentieadres Noord-Amerika

Mr. A.M. Berman
3340 Culp Rd. Unit 11
Vineland Stn. ON LOR 2E0
T 905 562 1331
E amberman47@gmail.com

Bezoek ook onze website
www.desaambinder.nl

De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden bijdragen, kerknieuws, berichten en advertenties zonder overleg aan te passen, in te korten of zonder opgave van reden niet te plaatsen.

De redactie aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid betreffende de inhoud van de advertenties en de (recensies van de) aangekondigde boeken.

Voor niemand bang

DE GEVOLGEN VAN DE BOERENOPSTAND IN 1381.

'Weet u hoe de mensen tegenwoordig over de kerk denken, pastoor Wycliffe? Ze zeggen: 'We stammen allemaal af van Adam en Eva. Waarom zijn sommigen van ons dan arme sloebers en anderen rijke heren? Wij leren toch in de kerk dat we in het oordeel allemaal gelijk zullen zijn voor God?' Het volk eist nú gelijkheid. Vandaar de opstand. Daarom trokken duizenden boeren door het land, zwaaiend met rieken en houwelen. Daarom staken ze de kastelen van hun gehate heren in brand. Daarom trokken de gevangenen die vrijkwamen plunderend en rovend door de straten van Londen. De aartsbisschop van Canterbury is zelfs door hen vermoord. Ook de aanvoerder van de opstand, John Ball, is inmiddels terechtgesteld.'

'John Ball? John Ball ... wacht eens even', onderbreekt Wycliffe de woordenstroom van de man. 'Ik herinner me een student John Ball, als ik me niet vergis.'

'Dat zal vast kloppen, pastoor. Want John Ball heeft tijdens zijn verhoor gezegd dat hij een oud-student van u is. En dat is voor de regering en de kerk het bewijs dat ú uiteindelijk de schuldige bent van de Boerenopstand. U hebt immers jaren achtereen geroepen dat het oneerlijk is dat de arme mensen zo worden uitgebuit. Door de kerk en door hun heer.'

Even wordt het Wycliffe te veel. Vermoeid zakt hij op een stoel. 'Ik wil niets liever dan dat de kerk en de burgers op een Bijbelse manier met elkaar omgaan. Dáár wil ik me voor inzetten. En ik ben me er meer dan ooit van bewust hoe nodig het is dat mensen zelf antwoorden kunnen vinden op al hun vragen in het Woord van God. Niet alleen voor hun ziel, maar ook voor het leven van elke dag.'

VERVOLGVERHAAL | J. KRANENDONK-GIJSSEN - UITG. DE BANIER

Een streep door je leven...

Wat kan het leven soms moeilijk zijn! Misschien is dat jouw ervaring ook wel.

Bij anderen lijkt het vaak zo goed te gaan. Maar zelf ben je heel erg ziek, of je vader of moeder. Je zit in een rolstoel, omdat je een ernstig ongeluk hebt gehad. Je voelt je soms alleen. Tranen lopen regelmatig langs je wangen. Weet je: je bent niet de enige. Er zijn veel meer kinderen en ook grote mensen die het moeilijk hebben in hun leven. Kijk maar naar Asaf in het Woord van God. In Psalm 73 lezen we dat hij helemaal vastzat in al zijn zorgen. Hij zag geen uitkomst meer. Totdat hij met zijn nood tot de Heere mocht gaan: 'k Zal dan gedurig bij U zijn, in al mijn noden, angst en pijn' (Psalm 73:12, berijmd). Ik hoop dat jij zo ook met al je noden, angst en pijn bij de Heere terecht kunt. Soms voelt het misschien alsof niemand je echt begrijpt. Iedereen om je heen lijkt verder te leven, maar bij jou ging er een streep door je leven. Misschien kun je helemaal niet meer zo van dingen genieten, word je losgemaakt van alles van deze aarde. Wat bijzonder! Asaf had dit gevoel ook: 'En mij, hiertoe door U bereid, opnemen in Uw heerlijkheid.'

Laat het steeds je gebed zijn: 'Heere, bereidt U mij daarop voor. Nu is het nog genadetijd.'

Er zou bij ons allemaal zo'n streep door ons tijdelijke leven moeten gaan. Want of je nu ziek bent, of niet: 'Het leven is een damp, de dood wenkt ieder uur' (Psalm 89:19, berijmd).

Jouw sterfdag zal de punt van je aardse leven zijn. Of mag het dan een komma zijn: opnemen in Uw heerlijkheid?

Leestip: Psalm 73:22-28.

A. JANSE-PIETERMAN, RIJSSEN

Ds. Labee over:

Wedergeboorte of kennis van God?

Soms lijkt het in preken alsof het gaat om kennis van de drie-enige God te verkrijgen. Maar op andere momenten lijkt het vooral om de wedergeboorte te gaan. Wilt u eens over schrijven?

Noodzaak

Het is beide waar: de noodzaak van echte kennis van de drie-enige God en de noodzaak van wedergeboorte behoren in de prediking aangewezen te worden. Zo heeft de hoogste Profeet en Leraar dat gedaan tijdens Zijn omwandeling op aarde. Hij sprak in het bekende Hoge priesterlijke gebed over dat eerste: 'En dit is het eeuwige leven, dat zij U kennen, den enigen waarachtigen God, en Jezus Christus, Dien Gij gezonden hebt' (Joh. 17:3). Om tot het eeuwige leven te komen, is (r)echte kennis van God de Vader, van God de Zoon en van God de Heilige Geest nodig. Zonder deze geopenbaarde kennis is en blijft een mens dood en wacht de eeuwige dood.

Tegelijk moeten we dan spreken over de wedergeboorte. Want zoals het zelfstandige leven begint bij de geboorte en we op die dag onze verjaardag houden, zo heeft het geestelijk leven ook een begin: de wedergeboorte. Jezus spreekt daar

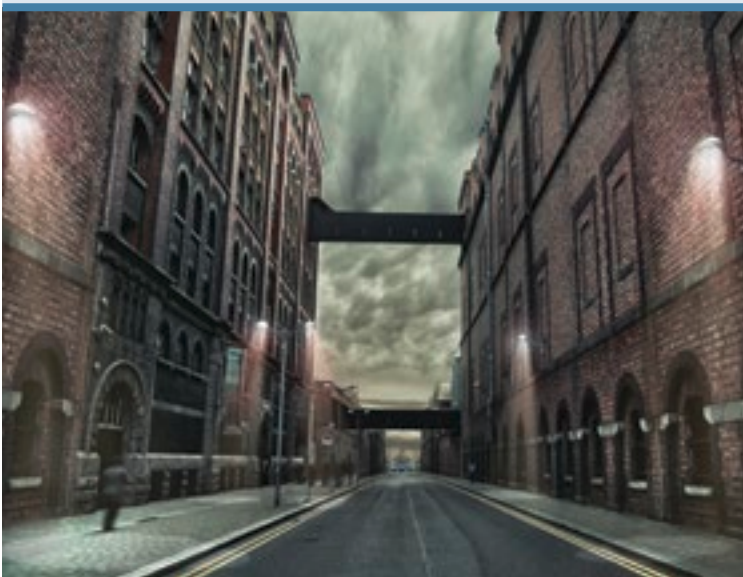
nadrukkelijk over: 'Voorwaar, voorwaar zeg Ik u, tenzij dat iemand wederom geboren wordt, hij kan het Koninkrijk Gods niet zien' (Joh. 3:3b). De kanttekening (5) schrijft bij die 'geboorte' als uitleg: 'Dat is, door den Heiligen Geest van de aangeboren verdorvenheid verlost, en tot een nieuw geestelijk leven vernieuwd wordt'. De landbouwer en oefenaar van Driebergen, Wulfert Floor (1818-1876), schrijft in één van zijn preken over genoemde Bijbeltekst: 'Maar dit is zeker, ik kan, ik mag hier niet lang blijven, ik

moet eerlang naar de eeuwigheid, en waar zal ik dan aankomen; kom ik dan in de gelukzalige hemel, of ga ik naar die nare gevangenis, naar die ongelukkige strafplaats der verdoemde zielen? Alle mensen worden geenszins zalig. Eén zaak moet ik ondervinden of reeds ondervonden hebben, als ik mij de zaligheid met grond beloven kan; ik moet wedergeboren zijn! Ben ik dat, dan zal mijn gebrek en struikelingen mij niet buiten de hemel houden; ben ik het niet, dan kom ik niet binnen, al was ik zo zedig als de rijke jongeling. Wedergeboorte, daar komt alles op aan (...)'.

Nood

De vraagsteller zal inmiddels wel begrepen hebben dat het één verbonden is aan het ander. In de weg van wedergeboorte zal er toegang zijn tot het Koninkrijk Gods. En dat Koninkrijk kan omschreven worden met die heerlijke staat, waarin Gods kinderen geestelijke gemeenschap mogen hebben met God, om Christus' wil. In het mooie boek 'De geestelijke mens in zijn begin, voortgang en einde' geeft de Hollandse oudvader Florentius Costerus (1635-1703) het zo weer: 'Waar wedergeboorte is, daar is een innerlijke zucht tot God, de hemelse Vader. Een jong geboren kind heeft een natuurlijke zucht en genegenheid tot de ouders. Zodra het kan spreken, roept en schreeuwt het naar vader en moeder; kan het niet spreken, het toont het met de handen, ja, met het hele gelaat. Zo is het ook met de wedergeborenen; hun zuchten, hun schreeuwen is naar de Vader, Die hen heeft wedergeboren; hun ziel leeft in gedurige uitschieting tot Hem, spreekt met Hem, stort haar nood in Zijn schoot, dankt Hem voor Zijn troost, kleeft Hem aan, en zegt: Abba, Vader! Zij zijn niet tevreden wanneer God Zijn vriendelijk aangezicht voor hen verbergt, maar klagen: hoe lang zult Gij Uw aangezicht voor mij verbergen? Die van zulke bewegingen en roeringen niet weet, wat weet die van wedergeboorte?'

Lezer(es), is de ernst van onze doodstaat en de noodzaak van de wedergeboorte al op uw hart gebonden? Schuil toch niet achter de klacht van onmacht, maar val de Heere te voet. Bovengenoemde Floor schrijft in dezelfde preek: 'De bekering is Gods eis aan de zondaar, maar niet minder een dierbaar goed van het verbond der genade, dat God aan arme doemelingen geeft, alleen in en om de gerechtigheid van de grote en wonderlijke Heere Jezus'.

VRAAG?

Heb jij/hebt u ook een vraag? Mogelijke vragen over onderwerpen binnen de doelstelling van De Saambinder kun jij/kunt u mailen naar ds. B. Labee of hem per post toezenden (zie colofon). Er volgt -zo mogelijk- altijd een reactie.

Echter alleen als de redactie het waardevol acht voor de lezers, volgt een antwoord op jouw/uw vraag in een nummer van De Saambinder.

Graag wel wat geduld. Er liggen nog tientallen vragen op een reactie te wachten.